

A biciklisekről és a gyalogosokról gyűjtenek adatokat

Van esély kerékpársávrá?

A felvétel illusztráció. Fotó: Nagy Tibor

Több mint egy hete kezdte el a kerékpárosok és gyalogosok számlálását a Maroszéki Közösségi Alapítvány a Mărăști és az Eminescu utcák kereszteződésénél, ahol eddig több mint 1200 biciklist számoltak meg. A mérést egy mobil forgalom-számláló eszközzel végzik. Heim László, az alapítvány munká-

társa elmondta, a céljuk az, hogy keressenek megoldást arra, hogy a biciklisek helyét megtalálják a forgalomban, hiszen az eddigi tapasztalatokból az derül ki, hogy az említett utcákat mindkét közlekedési irányban használják a kerékpárosok is.

Nagy-Bodó Szilárd

(Folytatás a 17. oldalon)

Ne feledje idejében megújítani előfizetését! Ha előfizet, biztosan kézhez kapja, **FÉLÁRON!**

Montecatini – csupa zene

Montecatini Terme – ez a dallamosan csengő olasz városnév azonnal varázslatossá, roppant vonzóvá vált számunkra, az Eufónia pedagóguskórus tagjai számára, miután a karnaggyal, dr. Strausz Imre Istvánnal eldöntöttük, hogy július végén részt veszünk a Musik Reisen Faszination által szervezett toscanai kórus- és zenekari fesztiválon.

5.

Épített örökségünk

Gyulafehérvár a Magyar Nagyalfölddel, Székelyfölddel, Királyfölddel, Mezőséggel és az ott kialakult nagyobb városokkal, mint Kolozsvárral, Marosvásárhellyel, Nagyszabennel történelme során kiváló földrajzi kapcsolatban lehetett, és pozíciója stratégiai, földrajzi szempontból kiemelkedő volt és maradt napjainkig is.

15.

45 éve győzte le az AS Armata az AEK Athént a Ligetben

Az idősebb Maros megyei futballrajongók szívesen emlékeznek vissza arra az UEFA-kupa-mérkőzésre, amelyen a Marosvásárhelyi aranycsapatának nevezett, minden idők legkedveltebb együttese, az AS Armata története leg-sikeresebb időszakában először és utoljára győzött tétmérkőzésen európai kupatalálkozón.

17.

OPTICA OPTOFARM

A látás szakértője

Régi árakkal dolgozunk, nem drágítottunk!

Szolgáltatásaink:

- > kontaktlencse-felírás és rendelés
- > ingyenes szemüvegfelírás komputeres szemvizsgálattal
- > mindenik szakuzletunk orvosi szakrendelővel van felszerelve, ahol teljes szemvizsgálatot végzünk, a pácienseinket küldőpapír nélkül fogadjuk
- > a gyerekvizsgálatokat speciális fotorefraktométerrel végezzük (kellemetlen pupilatágítás nélkül, távolsági fotózással)
- > kötelező éves szemvizsgálatok cégek részére
- > korszerű számítógép-vezérlésű japán NIDEK gépekkel bármilyen keret típusba bedolgozunk plasztik- és üveglencsét egyaránt (gyors, olcsó és precíz munkával)
- > szemüvegjavításokat végzünk (keretek forrasztása)
- > új amerikai készülék látásjavításra, kancsalságra
- > terápiák betegség és sérülés utáni rehabilitációra, memória-, reflexek, mozgás- és tanulászavarok javítására

Marosvásárhely:

- ▲ Posta utca 3. sz. Tel: 0265/212-304, 0365/410-555
- ▲ 1918. Dec. 1. sugárút 49. sz. Tel: 0265/263-351, 0365/410-557
- ▲ Rózsák tere 53. sz. Tel: 0265/250-120, 0365/410-559
- ▲ Dózsa György utca 64-68. sz. (a Kaufland udvara). Tel: 0265/265-205
- ▲ Köztársaság tér 5. sz. Tel: 0365/430-939

Szászrégen:

- ▲ Iskola utca 11. sz. Tel: 0265/512-042, 0365/410-558

Szováta:

- ▲ Fő út 196. sz. Tel: 0265/577-282, 0742-100-323

Aktuális

„Kicsi sima recept?”

Bodolai Gyöngyi

Szerdán hosszan kígyózó sort láttam az egyik marosvásárhelyi családorvosi rendelő előtt, türelmét vesztett, dühös emberekkel. Ennyire megszorodtak a covid-fertőzöttek – gondoltam első pillanatra, majd érdeklődésemre kiderült, hogy a jódtabletta kiváltásához szükséges vényre várnak. Az egészségügyi miniszter ugyanis rövidre zárta az ügyet, s bár a praxist megterhelő körülményes bürokrácia miatt visszautasították, végül, mint más esetekben is, a családorvosokat terhelte meg a receptek felírásával.

Ha az előzményekre gondolunk, az orosz fennhatóság alatt álló dél-ukrajnai területen lévő zaporizzsjai atomerőműben, amely a legnagyobb Európában, az orosz tűzvérségi támadások miatt azt az erősen radioaktív anyagot tartalmazó közel másfél száz konténer veszélyeztetik, amelyek tartalma egy telitalálat esetén szétszóródhat a levegőben, a radioaktív felhőt pedig a széljárás bármely irányba sodorhatja. Természetesen ez csak feltételezés, hiszen az oroszoknak is van annyi eszük, hogy ne akarjanak radioaktív katasztrófát kiváltani, ami az általuk elfoglalt déli területekre lenne a legveszélyesebb. A tervük az, hogy az erőművet átkössék, és az orosz rendszerbe termelje az energiát, ami nem lesz sem könnyű, sem egyszerű, mert az ukránok sem hagyják magukat.

Mivel az erőműért folyó harc hírére a romániai gyógyszerárakból

(Folytatás a 3. oldalon)

AUGUSZTUS

12., péntek
A Nap kel
6 óra 16 perckor,
lenyugszik
20 óra 38 perckor.
Az év 224. napja,
hátravan 141 nap.

IDŐJÁRÁS

Napos idő

Hőmérséklet:
max. 26 °C
min. 12 °C

A csütörtöki lottóhúzás nyerőszámai

JOKER LOTÓ
5, 9, 16, 22, 43 +1 **NOROC PLUS: 2 5 3 1 1 3**

40 LOTÓ
11, 24, 38, 2, 3, 40 **SUPER NOROC: 2 7 0 4 3 6**

69 LOTÓ
10, 28, 6, 30, 11, 33 **NOROC: 7 7 6 6 2 3 6**

ELŐFIZETÉS A SZERKESZTŐSÉGBEN IS!

Elfogadunk előfizetést lapunkra a következő hónapra a Népújság szerkesztőségében: Marosvásárhely, Dózsa György utca 9. szám, 2. emelet, 72-es iroda, naponta 9–14 óra között, szombat – vasárnap zárva. Tel. 0265/268-854.

Megyei hírek

Gazda-G – termékkóstoló családi nap

Az RMGE Maros megyei szervezete vasárnap a nyáradszentmártoni Lovasfogadó vendégházban és kempingben termékkóstoló családi napot szervez. A rendezvény 10 órakor kezdődik, 11 órától előadás hangzik el Fűszernövények a konyhakertben címmel, majd 12.30-kor a hagyományos recepteket tartalmazó Eleink eledeljei című kötet bemutatására kerül sor. 14 órától a nyárvégi és őszi gyógynövényeket ismertetik. A nap folyamán, 10–18 óra között állandó programok lesznek, a gyermekeknek kézműves-foglalkozások, íjászat; termékkóstolás és -vásár. A résztvevőket arra kérik, hogy vigyék magukkal a kedvenc teafüvet egy közös keverék összeállítására érdekében, amelyből megfőzik az esemény teáját. A bögrékről a résztvevőknek kell gondoskodniuk. A részvétel ingyenes.

Hétfőn kezdődik a pótérettségi

Augusztus 16-án, hétfőn a román nyelv és irodalom írásbeli vizsgával kezdődik a pótérettségi, 17-én a szaknak megfelelő kötelező tantárgyból, 18-án a választott tantárgyból, 19-én anyanyelvből adhatnak számot tudásukról a fiatalok. A szóbeli kompetenciavizsgák augusztus 22–29. között zajlanak. Az óvások előtti, ideiglenes vizsgajegyeket augusztus 31-én, a végső eredményeket szeptember 3-án teszik közzé.

Kirándulás Debrecenbe

A Romániai Nyugdíjasok Egyesületének Maros megyei fiókja kirándulást szervez augusztus 20-án Debrecenbe, a virágkarneválra. A csoport Félixfürdő is megáll. Az érdeklődők naponta 9–13 óra között iratkozhatnak fel Marosvásárhelyen, a Bolyai utca 36. szám alatt, az emeleten.

Maris Fest a Transilvania Motor Ringen

Augusztus 19–21. között szervezik meg a Maris Festet a csergedi Transilvania Motor Ringen. Az idei fesztiválra 20 híres rock- és hiphopgyűjtést hívtak meg. A technozonesátrat a pálya legmagasabb pontján helyezik el, ahonnan csodálatos kilátás nyílik. A meghívott DJ-k többek között: Peter G, Grig Mihai, Doru B2B Ghiță és Japi Adrian. Jegyek a www.iabile.ro/billete-maris-fest-adrenaline-edition-2022-74691 oldalon válthatók. A fesztivál alatt a sátorverés ingyenes, a kemping őrözött, a résztvevők szállítása a Promenada Mall és a motorsportpálya között a Maris-busszal ingyenes. A busz 20 percenként közlekedik.

Hírszerkesztő: Mezey Sarolta

NÉPÚJSÁG
ÖNÁLLÓ
MAROS MEGYEI NAPILAP
Kiadja az IMPRESS KFT.
FŐSZERKESZTŐ:
Karácsonyi Zsigmond
LAPSZERKESZTŐK:
Antalfi Imola
Benedek István

MUNKATÁRSÁK: Antalfi Imola, Bodolai Gyöngyi, Farczádi Attila, Menyhárt Borbála, Mezey Sarolta, Mózes Edith, Kaáli Nagy Botond, Nagy Miklós Kund, Nagy Székely Ildikó, Nagy Tibor (fotó), Szer Pálósy Piroška, Vajda György. **KORREKTÚRA:** Horváth Éva, Kiss Éva.
TÖRDELÉS: Makkai Melánia, Vajda Gyöngyi.
FŐKÖNYVELŐ: Nagy Melinda. **REKLÁM-LAPTERJESZTÉS:** Madaras Éva Adrienn. **APRÓHIRDETÉS:** Petres Emilia.
Tel.: munkanapokon 9–14 óra között 0265-268-854, délután: 0728-082-259, e-mail: reklam@e-nepujas.ro.
SZERKESZTŐSÉG: 540015 Marosvásárhely, Dózsa György út 9. szám, II. emelet. **Internet:** www.e-nepujas.ro **E-mail:** nepujas@e-nepujas.ro
Telefon: titkárság: 0265-266-780 és tel/fax: 0265-266-270. **Nyomda:** Palatino.
A szerkesztőség véleménye nem feltétlenül azonos a szerzők véleményével.
Előfizetés a postahivatalokban, postásoknál és a szerkesztőségben: 0728-082-259.
Hirdetési irodánk nyitvatartási rendje: hétfő, kedd, szerda, csütörtök: 9–15 óra, péntek: 9–14 óra, szombat, vasárnap: zárva.

Republic-koncert Marosvásárhelyen

A *Kincses Kolozsvar Egyesület* partnereivel közösen a Republic zenekar számára erdélyi koncertturnét szervez *Ezt a földet választottam* címmel. Az ötállomásos turné keretében az együttes Marosvásárhelyen a várban koncertezik kedden, augusztus 16-án 21 órától. Az esemény partnere a Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal, részletek a <https://www.facebook.com/events/1021851208521313> linken érhetők el. A turné fő támogatója a Miniszterelnökség Nemzetpolitikai Államtitkársága.

A Republic zenekarról

A 1990-es megalakulást követő év végére meg is született a Republic *Bódi László Cipő, Boros Csaba, Nagy László Attila, Patai Tamás és Tóth Zoltán* alkotta klasszikus felállása, amely több mint 20 évig osztozott a közös munka minden örömeiben, sikerében, feladatában.

A tehetség korán bizonyosságot nyert, hiszen a zenekar szinte rögtön sikerrel robbant a köztudatba lendületes dal-lamaival, tele torokból énekelhető, őszinte szövegeivel. A szakmai elismerések egy balatonlellei rockfesztivál megnyerésétől az eMeRton, Arany Zsiráf és Fonogram díjakon át meg sem álltak a Magyar Köztársasági Érdemrend tisztikeresztje kitüntetésig, nem beszélve a megszámlálhatatlan arany-, platina- és gyémántlemezeiről. A '90-es évektől folyamatosan növekvő népszerűségük olyan pályatársak elismerését vívta ki, mint Bródy János, Tolesvay László, a Beatrice, a Bikini vagy akár Koncz Zsuzsa, gyakran közös produkciókat is adva az utókor-nak.

Repül a bálma, Szeretni valakit valamiért, Engedj közelebb, Ha itt lennél velem, A 67-es út, Kék és narancssárga, Szállj el kismadár..., hogy csak néhányat említsünk a megszámlálhatatlan Republic-slágerből, melyeken generációk nőnek fel, s amelyek az együttest a magyar popkultúra megkerülhetetlen bástyájává tették.

A legtöbb zenekar kezdeti problémáival ellentétben a Republic több mint két évtized után, 2013. március 11-én érkezett karrierje legnehezebb időszakához. A zenész-dalszerző-énekes Bódi László Cipő hosszú betegségét követő halála egyszerre volt a Republic és egyben a magyar zenei élet tragédiája. Hihetetlen akaraterőt és szakmai alázatot tanúsítva, az együttes átvészelte a legrosszabbat, frontemberük elvesztését, és a hagyományok megtartása mellett máig aktívan folytatta a munkát. Az akkor már régóta a zenekarral dolgozó Halász Gábor lett a Republic gitárosa, Boros Csaba basszusgitáros pedig elő-

relépett a mikrofonhoz, a lehető leghitelesebben a megmaradt zenésztársakkal továbbvinni az örökséget, és írni a banda legújabb kori történelmét.

„Hogy miképp lehet egy ilyen formátumú egyéniség után ezeket a dalokat egyáltalán elénekelni? Nagyon nehezen. Nem fizikálisan, hanem lelkiileg – mondja frontember. *Időbe tellett, hogy összeszedjük a gondolatainkat, a legújabb lemezeinken és a fellépéseken már ezeket közvetítjük, de Cipő minden koncertünk szerves része a mai napig. A koncert első és utolsó dala mindig az övé, az ő hangja csendül fel, és ez így is marad.*”

Az új menedzsment minőségi szemléletváltása egy mai, professzionális produkciót állított színpadra. Friss albumaik továbbra is stabilan platina státuszt érnek el, és az olyan új slágerek, mint a *Kimondom a neved*, a *Valódi*, vagy a *Ha igaz lenne* tökéletesen harmonizálnak az örökzöldekkel, néha az új generáció képviselőivel is sikeres közös projekteket szülve, mint a New Level Empire, vagy a Bagossy Brothers Company.

A Republic mára a magyar könnyűzene igazi veteránja. Nagy sikerű koncertjeik, dalaik üzenete a lehető legegyszerűbb úton jut el a szívekhez. Amit csinálnak, se nem pop, se nem rock, se nem népzene, de a lényeg, hogy a mindenké – vagy ahogy ők mondják, lakossági beat! (közlemény)

REPUBLIC

INGYENES KONCERT

IDŐPONT 2022.08.16. KEDD 21:00

HELYSZÍN MAROSVÁSÁRHELY, KÖZÉPKORI VÁR

RENDEZVÉNYEK

Falunapok Fickón

A hét végén falunapokat tartanak a Magyaró községhez tartozó Fickón. A rendezvényt augusztus 13-án, szombaton 19.30-kor nyitják meg, majd utcából kezdődik. 14-én, vasárnap délelőtt 9 órától különböző vetélkedőkre várják a gyermekeket, és gulyásfőző versenyre is sor kerül. 13.30-tól röplabdabajnokság lesz, 16 órától az ötvenéves házasságokat köszöntik, 16.30-tól népdal- és néptáncműsorral folytatódik a program, fellépnek a Csurgó egyesület táncosai és meghívottjaik. 18 órától román népdalokat lehet hallgatni, 19 órától Miklós Szilvia és zenekara magyar nótákat ad elő. 20 órától Mohácsi Brigitta, 21 órától az Insect koncertezik. A programot 23 órakor tűzijáték zárja.

Radnóti városnapok

Augusztus 13–15. között szervezik meg Radnóton a városnapokat, amikor a település első írásos említésének 765. évfordulójára is emlékeznek. Szombaton 10 órától sportrendezvények, vasárnap reggel 7 órától horgászverseny, sportrendezvények, délután fotókiállítás és a város díszpolgári címének átadására kerül sor, 17 órától gyermekszínházi előadás látható. 18 órától a központi parkban fűvőzenekart hallgathat meg a közönség. Este szórakoz-

tató előadásokra kerül sor. Hétfőn pedig Marosbón ünnepelemek. Magyar vonatkozású rendezvények nem szerepelnek a műsorban.

Nyári orgonakoncert Kibéden

Vasárnap, augusztus 14-én az istentisztelet után orgonakoncertre kerül sor a kibédi református templomban, ahol a Bodor Péter készítette hangszereken Molnár Tünde orgonaművész ad koncertet Nyári orgonamuzsika a barokktól a kortárs zenéig címmel.

XXI. mezőmadarasi alkotótábor

A Maros Mezőségi Művésztelep 21. alkalommal szervezi meg, augusztus 18-i kezdettel, a mezőmadarasi nemzeti köznevelési központi iskolában az alkotótábor. Ez alkalommal tíz napon át 23 alkotó örökíti meg a mezőmadarasi jellegzetes tájat, embereket. Az alkotás mellett kiállítás megnyitók, kirándulások teszik változatosabbá a tábornapokat. A rendezvény támogatói: a Bethlen Gábor Alap, a Communitas Alapítvány, a Mezőmadarasi Polgármesteri Hivatal, a kibédi Dósa vágóhíd, a székelykeresztúri Cricerom Kft., a mezőmadarasi Pro Ruris Egyesület, a helyi református egyházközség és a Maros Megyei Tanács, továbbá magánszemélyek. A tábor szabadtéri kiállítással zárul augusztus 27-én – tájékoztatott Czirják Lajos, a tábor szervezője és programfelelőse.

Kedves olvasóink!

Mivel *augusztus 15-én, Nagyboldogasszony napján* a posta szünetelteti a lapkihordást, a szombati után következő lapszámunk *augusztus 16-án, kedden jelenik meg. Hirdetési irodánk augusztus 15-én, hétfőn 9–14 óra között tart nyitva.*

Népújság

6423578000076

ISSN 1220-3475 (print);
ISSN 1584-3238 (online)

Magyar állami támogatással épült óvodát adtak át Kommandón

Magyar állami támogatással épült óvodát adtak át csütörtökön Székelyföld egyik legkeletibb településén: Kommandón.

A római katolikus egyház által 125 millió forintból felépített 340 négyzetméteres alapterületű épület két óvodai csoportnak ad otthont, ugyanakkor szabadidős központként is működik és nyári táborok szervezését is lehetővé teszi.

Az óvodavátón mondott beszédében *Soltész Miklós*, a Miniszterelnökség egyházi és nemzetiségi kapcsolatokért felelős államtitkára megemlítette: a Budapesttől mintegy 800 kilométerre fekvő Kommandó egykor határvidék volt, „örizte a hazát, a nemzetet és a gyönyörű hegyvidéket”. Úgy vélte, hogy az új létesítmény is a közösség őrző szerepét erősíti. Általa őrizhetik a gyermekek a nyelvet, a kultúrát és a keresztény hitet.

Az államtitkár a békesség megőrzését tekintette a kor leg-

fontosabb parancsának. „Látjuk, mi történik a világban. Sokan hogyan próbálnak háborút szítani. Annak azonban mindig a pusztulás, a szomorúság és a szenvedés a következménye” – jelentette ki. Hozzátette, meg kell őrizni a békességet a közösségekben, a családban, valamint az egyházak és nemzetek között is.

A kommandóiak nevében *Kocsis Béla* polgármester mondott köszönetet a magyar kormánynek a többfunkciós létesítményért, mely – mint fogalmazott – egyaránt szolgálja az egyházat és a közösséget.

A háromszéki település az egykor itt székelő határőr kommandóról kapta a nevét. A tengerszint fölötti több mint ezer méteres magasságban fekvő hegyvidéki faluban mintegy ezren élnek, a lakosság 94 százaléka vallotta magát magyarnak a legutóbbi népszámláláson. (MTI)

Ország – világ

Júliusban enyhén lassult az infláció

Enyhén lassult Romániában az éves inflációs ráta, amely júliusban 15 százalék volt a júniusi 15,1 százalék után – közölte csütörtökön az országos statisztikai intézet. Az előző hónapoz, júniushoz képest a fogyasztói árak 0,89 százalékkal nőttek a hetedik hónapban, míg tavaly decemberhez képest a fogyasztói árindex 10,96 százalék volt. Tavaly júliushoz mérten legkevesebb a szolgáltatások drágultak, 8,33 százalékkal, a nem élelmiszerek 16,59 százalékkal kerültek többbe, az élelmiszerek fogyasztói ára 16,05 százalékkal nőtt. A Román Nemzeti Bank a héten emelte az idei és a jövő évi inflációs előrejelzését, így 2022 végén 13,9 százalékos fogyasztói árindexre számít a májusban várt 12,5 százalékkal szemben. A jövő év végére a korábban vártnál 0,8 százalékponttal gyorsabb, 7,5 százalékos inflációt prognosztizáltak. Múlt pénteken a központi bank igazgatótanácsa 75 bázisponttal, 5,5 százalékra emelte az alapkamatot monetáris politikai tanácsülésén. (MTI)

15-18 százalékkal kevesebb az ideai búzatermés

Romániában 15-18 százalékkal kevesebb az ideai búzatermés a tavalyihoz képest – jelentette ki Petre Daea mezőgazdasági miniszter szerdán. A tárcavezető a szerdai kormányülésen jelentette be, hogy véget ért a búza aratása, a termésből pedig fedezni tudják a belföldi szükségletet, és exportra is jut. Pontosabb adatokat a jövő hétre ígért. A kormányülés utáni sajtótájékoztatón újságírói kérdésre válaszolva mondta el, hogy az előzetes adatok szerint az ideai búzatermés 15-18 százalékkal kevesebb a tavalyinál. Tavaly Romániában rekordmennyiségű, több mint 11,33 millió tonna búza termelt, ami a legnagyobb az ország 2007-es európai uniós csatlakozása óta. (MTI)

Scholz: helyes döntés volt kihagyni az orosz gázimportot a szankciókból

Helyesen döntött az Európai Unió és a legfejlettebb iparú demokráciákat összefogó G7 csoport azzal, hogy Oroszország Ukrajna elleni háborújával összefüggésben nem sújtotta szankciókkal az orosz gázimportot – jelentette ki Olaf Scholz német kancellár csütörtökön Berlinben. A német kormányfő nyári nemzetközi sajtótájékoztatóján kiemelte, hogy számos kelet-európai uniós tag „nagyon-nagyon erősen” függ az orosz földgázszállításoktól, és Németország is részben – a norvég és holland import mellett – az orosz forrásra építi az ellátást. Németország szolidaritást vállal uniós partnereivel, szükség esetén segít a földgázellátás biztosításában – mondta. Hangsúlyozta, hogy az Ukrajna elleni orosz háborúval összefüggő kihívások megválaszolásában az EU eddig jobban teljesített, mint sokan várták – húzta alá. (MTI)

„Kicsi sima recept?”

(Folytatás az 1. oldalról)

felvásárolták a jódtablettákat, az egészségügyi minisztérium harmincmillió tablettát rendelt meg a jásvásári gyógyszergyártól, amit márciusban rekordidő alatt le is gyártottak. A gyógyszer azonban a közegészségügyi igazgatóságoknál fektűt, ugyanis a családorvosok nem váltalták a kiosztásukkal járó bürokratikus eljárást.

A minisztérium olyan megoldást talált, hogy a nyilatkozatokat, amelyben az érintettek vállalják, hogy csak hatósági felszólításra, valódi nukleáris veszély esetén veszik be a kálium-jodid tablettát, a gyógyszertárakra bizza, de ahhoz, hogy kiadhassák a gyógyszert, a családorvosnak fel kell írnia receptre. Akik nincsenek családorvoshoz feliratkozva, azok bármelyik rendelőt felkereshetik – jelentette be egyik napról a miniszter.

Nos, ebből lett a kezdődő cirkusz, ugyanis, miután bejelentették, hogy ez a változat másnapról működni fog, a lakosság egy része helyenként valósággal megrohmozta a családorvosi rendelőt. Ha egy praxisban van például ezer 40 év alatti személy, és 3 percet szánunk egy vény felírására, ami a rendszer működéséhez képest kevés, tíz óra alatt 200 beteget lehet ellátni. 100 recept megállás nélküli felírásához 5 óra szükséges. És hol van még az ezer, ha arra gondolunk, hogy minden páciens annyira öntudatos, hogy azonnal szalad a családorvoshoz. Szerencsére vannak, akik kívánnak, és nem vállalják a sorban állást, mérgeledést, hosszas várakozást, ugyanis az érintett rendelőben a covidos és a krónikus betegeket is el kell látniuk, sőt a kötelező védőoltásokat is be kell adni a jódtabletta kiváltásához szükséges vény megírása mellett. Hogy a nyilatkozatok begyűjtésével és a gyógyszer kiadásával hogyan boldogulnak az erre kijelölt patikák, amelyek listája a szakminisztérium honlapján olvasható, ezt is érdemes lenne követni.

Szerencsére még nem történt nukleáris incidens, és legjobb reményeink szerint a jódtablettákra sem lesz szükség. Ennek ellenére az egészségügyi hatóságok feladata, hogy megelőzzék a veszélyt, ugyanis a jódtabletták csak az első nyolc órában segíthetnek abban, hogy megkössék a légkörbe kiszabadult radioaktív jódot. A kiosztásuk módját azonban nem így kellett volna megszervezni.

Tízmilliárd eurós adócsökkentést tervez a német pénzügyminisztérium

Tízmilliárd eurós adócsökkentést tervez a német pénzügyminisztérium az infláció hatásának ellensúlyozására, a szerdán ismertetett javaslat a tárca szerint több százmillió ember helyzetét javítaná.

Christian Lindner pénzügyminiszter berlini tájékoztatóján kiemelte, hogy az állam nem „gazdagodhat” az infláció révén a polgárai kárára, ezért ki kell egyenlítenie az adóterhek inflációból fakadó növekedését.

A legfontosabb az úgynevezett hideg progresszió hatásának felszámolása. Ez a jelenség a progresszív – a jövedelem emelkedésével nem csupán több pénzt, hanem a jövedelem nagyobb hányadát elvonó – adórendszerekre jellemző, és akkor fordul elő, amikor az infláció ellensúlyozását szolgáló fizetés-emelés miatt az adózó magasabb adósávba kerül.

Ez azt jelenti, hogy fizetésének realértéke valójában nem változik, mégis úgy kell adózni, mintha többet keresne, azaz rejtett, lopakodó adóemelés történik, ez pedig a Németországot is sújtó gazdasági nehézségek miatt elfogadhatatlan – húzta alá a liberális Szabad Demokrata Párt (FDP) politikusa.

Hozzátette, hogy az inflációkompenzációs törvény megalkotására tett javaslat másik fő eleme a családtámogatások, köztük a családi pótlék emelése.

Kifejtette: a tárca számításai szerint a javaslat végrehajtásával 48 millió adófizető helyzetén lehet javítani, nettó jövedelmük az idén átlagosan 193 euróval emelkedne. Ráadásul

az adómentes jövedelem határának módosítása – miszerint jövőre 285 euróval 10 632 euróra, 2024-től pedig további 300 euróval 10 932 euróra emelkedik az adómentességi határ, vagyis csak ezen összegek felett kellene jövedelemadó fizetni – csökkentené a bürokráciát, mert több mint 270 ezerrel emelkedne mindazok száma, akiknek egyáltalán nem kellene adóbevallást készíteniük.

A miniszter hangsúlyozta, hogy főleg az alacsony jövedelműek helyzetén javítanának, a legtöbbet keresők esetében pedig nem egyenlítik ki a hideg progresszió hatását, vagyis továbbra is évi 277 826 euró felett kellene a legmagasabb, 45 százalékos kulccsal adózni.

Azonban a koalíciós társak – a szociáldemokraták (SPD) és a Zöldek – éppen a társadalmi szolidaritásra hivatkozva bírálták az FDP-s vezetésű minisztérium javaslatát, mindkét párt szakpolitikusa úgy vélték, hogy a terv nem kellően kiegyensúlyozott, és a segítség nem oda érkezne, ahol a legnagyobb a szükség.

Németországban az infláció az év első öt hónapjában folyamatosan emelkedett, májusban már 7,9 százalék – az 1973-as olajválság óta a legmagasabb – volt a fogyasztói árak éves szintű emelkedése. Júniusban viszont 7,6 százalékra, júliusban pedig 7,5 százalékra mérséklődött, főleg a közlekedés költségeinek csökkentését szolgáló kormányzati intézkedések hatására. (MTI)

Hurrikánok lehetnek ősszel a rendkívül felmelegedett Földközi-tengeren

Magas a kockázata annak, hogy hurrikánok vagy akár trópusi ciklonokhoz hasonló szélviharok is kialakuljanak ősszel a Földközi-tenger térségében a víz hőmérsékletének rendkívüli felmelegedése miatt – állítja egy francia klímakutató.

A Földközi-tenger teljes nyugati medencéjének partvidékén jelenleg a víz hőmérséklete 5 Celsius-fokkal magasabb az ebben az évszakban szokásosnál: megközelíti a 30 Celsius-fokot.

Caroline Jane Muller, a Francia Nemzeti Tudományos Kutatási Központ (CNRS) Osztrák Tudományos és Technológiai Intézethez kirendelt kutatója a *Le Figaro* című francia napilap csütörtöki számában nyilatkozva elmondta: a tenger példátlan felmelegedését két tényező egybeesése okozza. Az egyik a rendkívül magas hőmérsékletű, tartós hóhullám, a másik, hogy a tenger ebben az időszakban szinte egyáltalán nem tudott felkavarodni, szinte nem fúj a szél. A víztömeg így jelentős hőt halmozott fel. A kutató rámutatott: „A tengeri hóhullámoknak sokkal nagyobb a tehetetlensége, mint a szárazföldieknek: nagyon hosszú ideig tartanak, így nincs ok arra, hogy a víz hőmérséklete a nyár vége előtt lecsökkenjen.”

Ez valószínűsíti az áldás lehet azoknak, akik a nyár végén vakációznak a tengernél, ám e jelenségnek komoly következmé-

nyei lehetnek a teljes flórára és faunára, de az ősz időjárására nézve is.

Amikor a hőmérséklet ősszel egy kicsit alacsonyabb lesz, a víz felszínén stagnáló meleg, nedves levegő felemelkedik a légkörbe, mivel a meleg levegő könnyebb, mint a hideg levegő. Ez instabilitást okozhat, elősegítve a felhők, majd a heves esőzések és zivatarok kialakulását. A meleg tengeri levegő és a felső légkörből érkező hideg levegő találkozása pedig kedvez a heves légköri jelenségeknek.

Bár ez minden nyár végén így történik a térségben, így szeptemberben többé-kevésbé heves viharok dúlnak Dél-Franciaországban, a víz extrém felmelegedése felerősítheti ezeket a hatásokat – derül ki a *Le Figaro* cikkéből.

Ritka esetekben még medikánok is kialakulhatnak. A „medikán” szó a mediterrán és a hurrikán szavak összevonásából keletkezett, ez olyan ciklont jelöl, amely hurrikánjegyekkel rendelkezik.

A kockázat annál is nagyobb, mert a jelenséghez nem szükséges hosszú, kivételes hideghullám. Egy rövid, lokalizált hideg esemény is elég lehet akár hurrikánok kialakulásához is. A viharokat és a hurrikánokat nem tudjuk megelőzni, elkezdhünk alkalmazkodni rendszeres jelenlétükhöz infrastruktúránk átalakításával – figyelmeztet a kutató. (MTI)

A parlamenti visszatérésre készül Berlusconi

A szeptemberben esedékes választásokkal Silvio Berlusconi, a jobbközép Hajrá, Olaszország! (FI) elnöke visszatérhet a római parlamentbe, ahonnan 2013-ban zárták ki egy később érvénytelenített bírói ítélet miatt – írta a *Corriere della Sera* napilap csütörtökön.

Az újság Silvio Berlusconi kijelentését idézte, miszerint pártja színeiben jelöltetni akarja magát a szenátusba. „Sokan biztatnak a visszatérésre, nemcsak a Hajrá, Olaszország! sorából” – nyilatkozta Berlusconi. A FI vezető politikusa, Licia Ronzulli hozzátette, Silvio Berlusconi számára és a pártnak is „erkölcsi elégtétel” lenne, ha ismét a római felsőházban foglalhatna helyet. A vállalkozói pályafutását 1994-ben politikai karrierre váltó Silvio Berlusconi, aki ugyanabban az évben a Hajrá, Olaszország! nevű párttal megnyerte a választásokat, négyszer volt miniszterelnök. Utoljára 2008 és 2011 között vezette a kormányt a jobbközép koalíció élén. Azt követően a FI szenátora volt.

2013. november 27-én a felsőház visszavonta mandátumát, miután az általa birtokolt Mediaset médiacsoport adócsalása

miatt jogerősen kevesebb mint egy évre ítélték, valamint öt évre eltiltották a közügyektől. Aznap Silvio Berlusconi a római palotája előtti utcai megmozduláson búcsúzott el választóitól. 2014-ben a politikus egy Milánó közeli idősotthonban végzett munkával töltötte le büntetését. Berlusconi az Emberi Jogok Európai Bíróságához fordult, mely 2021-ben semmisnek nyilvánította a FI elnökének parlamenti kizárását. Így a következő választásokon ismét indulhat parlamenti mandátumért.

Silvio Berlusconi a szeptember 25-i választások napjaiban tölti be 85. életévét. Az utóbbi mintegy harminc évben mindig ő vezette a jobbközép koalíciót, melynek örökös miniszterelnök-jelöltjének számított. A Hajrá, Olaszország! a mostani választási fordulón a Matteo Salvini vezette Ligával, a Giorgia Meloni elnökölte Olasz Testvérekkel, valamint a Kereszténydemokrata Unióval és más kisebb jobbközép pártokkal kötött szövetséget. A paktum szerint a miniszterelnököt a legtöbb szavazatot szerző párt adja, amely a mostani felmérések szerint az Olasz Testvérek lehet.

A Hajrá, Olaszország! támogatottsága jelenleg kilenc százalék körüli. (MTI)

IX. Vásárhelyi Forгатag a Marosvásárhelyi Nemzeti Színházban

A Marosvásárhelyi Nemzeti Színház 2022-ben is a Vásárhelyi Forгатag partnerintézményeként járul hozzá a várost kiszínező rendezvény műsorkínálatának bővítéséhez.

Ennek jegyében a IX. Vásárhelyi Forгатagon a következő rendezvényekre kerül sor a Nemzeti Színház Nagyszínházban:

Augusztus 25., csütörtök

• 16:00 és 20:00 óra – Magyar Állami Népi Együttes, Hagyományok Háza – *Idesereglik, ami tovatűnt – Óda az énekes madárhoz* – táncszínjáték.

Tamási Áron Énekes madár című színműve nyomán írta Kutszegi Csaba.

Vajon kik azok a fiatal nők és férfiak, akiket a Magyar Állami Népi Együttes *Idesereglik, ami tovatűnt – Óda az énekes madárhoz* előadásán a színpadon láthatunk? Honnan jöttek, hová tartanak, miért visel közülük néhány hátizsákot?

Tulajdonképpen könnyű a válasz: a tisztelt néző olyan kitűnő, sokoldalú előadóművészeket láthat, akik rajongva szeretik a folklórt, miközben a mában élnek, és művészetükkel a ma emberét akarják megszólítani. Nincs ebben ellentmondás, mert az autentikus néptáncok, a népzene, a dalok, a Tamási-szövegek olyan emberi érzéseket közvetítenek, amelyek soha nem kopnak ki a divatból, még

akkor sem, ha azokat folyamatosan változó élethelyzetek váltják ki. E változások ugyanis leginkább csak felszínváltozások, melyek közepette a folklór az emberi lélek mélyére hatol, és mindemellett képes a múlt mélységes mély kútjából és az aktuális kor megkívánulta új formákból folyamatosan újratemteni magát.

A hátizsák és a tornacipő a ma népviselete: leginkább gyalog jár, kíváncsi, nyitott, érdeklődő (fiatal) emberek hordják. Az *Idesereglik, ami tovatűnt – Óda az énekes madárhoz* Tamási Áron eredeti műve nyomán készült (nép)zenés-(nép)táncos színházi feldolgozásában az autentikus folklór – újszerűen, szokatlanul – kortárs színházi játéktípussal kerül szerves egységre. Az így létrejött komplex színpadi nyelvezetben magától értetődő természetességgel mutatkozik meg az élő folklór örök aktualitása. A ma játszódó történetben kihűlt kapcsolatban kínlódik két negyven felé közeledő pár. A nők, Eszter és Regina már szeretnének megállapodni; a férfiak, Lukács és Máté „életkezdesi dilemmában” öröklődnek: halogatják a család-alapítást, mert előbb stabil egzisztenciát akarnak teremteni. A párkapcsolati válságban a nők elvarjú sodnak, a férfiak a pohárhoz nyúlnak, és élvezeteket hajszolásáról ábrándoznak. Mindkét párnak két tizenéves fiattól kell

Tótól

megtanulnia, hogy az embert boldoggá csakis az őszinte, tiszta szerelem teszi, és csak az adhat az életkezdeshez elegendő bátorságot.

Az előadáson idézetek hangzanak el József Attila, Juhász Gyula, Petőfi Sándor, William Shakespeare és Weöres Sándor írásaiból és egy jakut hősi énekből.

Augusztus 27., szombat

• 20:00 óra – Komáromi Jókai Színház – Örkény István: *Tóték*

Örkény István *Tóték* című tragikomédiája az 1967-es Thália színházbeli bemutató óta a legnépszerűbb magyar drámák egyike. Hatalmas sikerrel játszották szerte a világon, Párizstól Washingtonig, Berlinton Moszkvát át Japánig, Fábry Zoltán pedig kiváló filmet készített belőle Isten hozta, őrnagy úr címmel. A frontról egészségügyi szabadságra a hátszakra érkező Őrnagy beköltözik a fiukért rettegő Tóték életébe. A család protekció reményében vállalja megaláztatások véget nem érő sorát. A kétféle trauma sérültjét – az Őrnagyot és Tótót – egy világ választja el egymástól: társadalmi helyzetük, neveltségük, lelki alkatuk és családi állapotuk. De van a létnek egy, az adott történelmi szituációban meghatározó szférája, ahol ez a két férfi találkozik. És ez nem más, mint a félelem. Félni és féltetni sokféleképpen lehet: az Őrnagy hisztérikus, patológikus rettegése parancsoló terrorban nyilvánul meg, a Tóté pedig

az alkalmazkodás és az engedelmesség sikkján. Ez az ellentét magában foglalja kapcsolatunk lényegét. Kettőjük minden darabbal megnyilvánulása egymást feltételezi. Az Őrnagy csak akkor szerezhethet érvényt saját esztelen akaratának, ha van, aki aláveti magát annak, amit ő követel. És minél esztelenebb a parancs, annál alázatosabbnak kell lenni annak, aki teljesíti. Jelenetről jelenetre követet, hogyan torzulnak el az Őrnagynak: vendéglátóival szemben támasztott elvárásai hogyan követeli tőlük egyre elszántabban és egyre értelmetlenebbül saját normáik, sőt életük feladását.

Az előadás időtartama: 2 óra 48 perc (egy 20 perces szünettel).

A vendéglőadásokra jegyet online a Biletmaster oldalán lehet vásárolni (<https://teatronational.biletmaster.ro/hun/PlaceInfo2400>), illetve augusztus 16-tól kezdődően személyesen a színház nagytermi jegypénztáránál, hétköznapokon 12 és 17 óra között (telefonszám: 0365-806-865), valamint helyszínen előadás előtt egy órával.

További részletekért kövessék a Tomp Miklós Társulat honlapját (<https://nemzetiszinhas.ro/play/totek-a-tamasi-aron-szinhas-vendegeloadasa-2022/>), valamint a társulat és a Vásárhelyi Forгатag Facebook-oldalát (<https://www.facebook.com/tompamiklos>) <https://www.facebook.com/forgatag>.

Idesereglik, ami tovatűnt

Újult erővel zajlott a színjátszó tábor

Múlt héten zajlott az erdőszentgyörgyi Bodor Péter Művelődési Egyesület hagyományos diákszínjátszó tábora, ezúttal is Kőrispatakon.

Gligor Róbert László

A tizenhetedik alkalommal megszervezett nyári táborban idén is száznál többen gyűltek össze, többségük erdőszentgyörgyi diák volt, de külön kőrispataki és celldömölki csoportok is alakultak, és a helyek

függvényében nagyon szívesen fogadtak még előzetesen jelentkezőket Gyulakutáról, Szovátáról, Csíkfalváról is – értesültünk Kovrig Magdolna nyugalmazott tanárnőtől, a tábor szervezőjétől.

Az oktatók egy része idén is Celldömölkről érkezett, továbbá a tevékenységek szervezésében és levezetésében a veszprémi egyetem néhány drámapedagógia szakos hallgatója is, ugyanakkor az Erdőszentgyörgyről indult Tar Mónika temesvári színésznő, továbbá Tar

Erik és Bíró Gergely, a marosvásárhelyi, illetve a kolozsvári színművészeti egyetem hallgatói is részt vettek. A diákok irányításában és felügyeletében nagy segítséget nyújtottak Barabás Katalin, Szász Enikő, Kovrig Ildikó és Radics Timea erdőszentgyörgyi pedagógusok. Mindenki nagy lelkesedéssel kapcsolódott bele a foglalkozásokba, a gyerekek is nagy élvezettel dolgoztak. A járvány miatt kimaradt tavalyelőtti tábor után a tavalyi visszafogottabb volt, ám az idei

ismét felszabadult, szinte a járvány előtti hangulatban zajlott, mindenki nagyon jól érezte magát, és megpróbálta a legjobb formáját nyújtani. A nyolc csoportba osztott gyerekek és oktatóik hétfőtől péntekig dolgoztak, majd szombaton délután a szülők és érdeklődők jelenlétében bemutatták a héten készült alkotásaikat.

A darabok sikeresek, a diákok ügyesek voltak. Kiemelkedő előadások is születtek, így az erdőszentgyörgyi negyediké, továbbá a nyolcadik osztályt végzették, akik Arany János Ágnes asszony című balladája

Nyolc csoportban tanultak, alkottak és mutattak be előadást a résztvevői

alapján állítottak össze Tar Mónika vezetésével egy nagyon látványos és színvonalas előadást. A Móczár Bence vezette középiskolások, akik Molnár Ferenc Liliom és Az üveg-cipő című művei alapján alkottak, szintén remekeltek.

Az idei tábor nem jöhetett volna létre, ha nincsenek mellettük támogatók: a magyarországi Nemzeti Kulturális Alap, az erdőszentgyörgyi városi tanács, a Maros Megyei Tanács, de nagy segítségükre volt a

celldömölki Soltis Lajos Színház, a veszprémi Teleszterion kulturális egyesület is. Az etédi önkormányza ingyenesen bocsátotta a tábor rendelkezésére a tevékenységekre és az előadásokra az iskolát és a művelődési otthont, a kőrispataki Szöcs családai panzió ugyancsak minden megtett ezúttal is, hogy a résztvevők kényelemben, színvonalasan és eredményesen töltsék a hetet – sorolta fel Kovrig Magdolna mindazokat, akiket köszönet illet.

Pontosítás

A lapunk keddi számában megjelent *Sáromberke nagy mecénásának emlékét idézték* című írásunkban tévedés történt, a templomi ünnepség során az orgonakíséretet nem Porkoláb Bálint, hanem *Porkoláb Botond* szolgáltatta. Az elírásért az érintett elnézését kérjük.

Idén is száznál többen vettek részt a táborban

Fotó: kőrispataki színésztábor

SZÍNES VILÁG

XIX. évf. 32. (822.) szám, 2022. augusztus 12., péntek

Montecatini – csupa zene

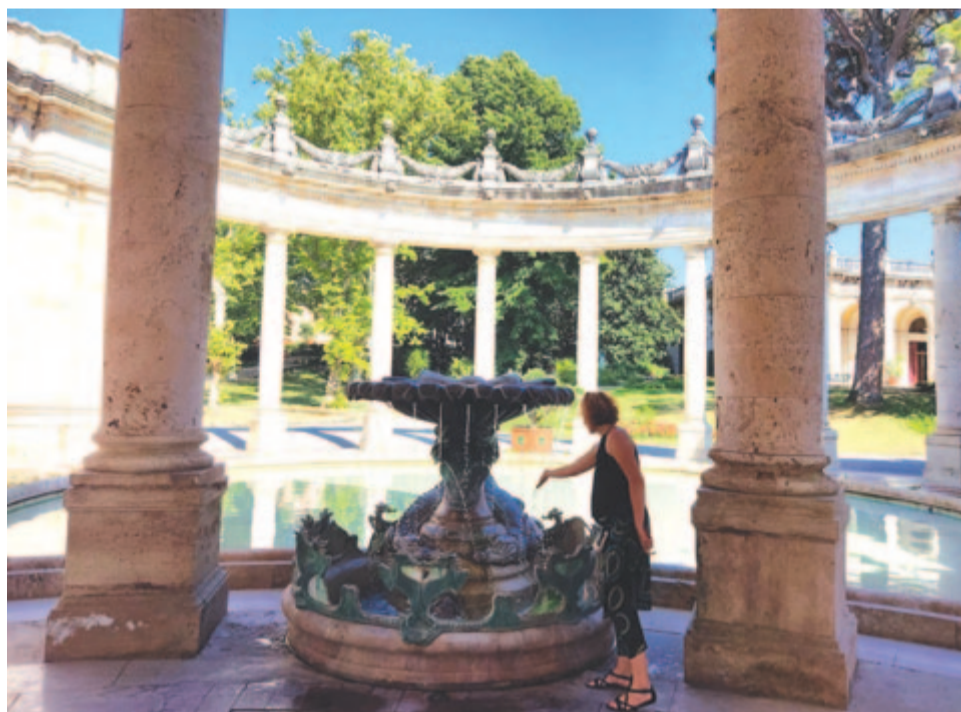
Montecatini Terme – ez a dallamosan csengő olasz városnév azonnal varázslatossá, roppant vonzóvá vált számunkra, az Eufónia pedagóguskórus tagjai számára, miután karnagyunkkal, dr. Strausz Imre Istvánnal eldöntöttük, hogy július végén részt veszünk a Musik Reisen Faszination által szervezett toscanai kórus- és zenekari fesztiválon.

Horváth Éva

A rendezvény első napján tíz ország tizenhat énekkara és zenekara vonult végig muzsikálva a város főterén a bazilikától a szabadtéri nyitóhangverseny helyszínére, a pompás Tettuccio fürdő teréig. Az után senki sem maradt közömbös, az emberek tapsoltak, mosolyogtak, integettek, vagy előkapták telefonjukat, és filmezni kezdték a felvonulókat. A téren mindenik kórus és zenekar egy rövid művel mutatkozott be; az Eufónia Anthony Newley – Leslie Bricusse *Feeling good* című dalát adta elő nagy sikerrel, szólót énekelt Bajkó Edina Klára. Boldogan kapcsolódtunk be a budapestiek és a pécsiek előadásába, és énekelünk velük együtt, jó volt látni a meglepetést és az örömet az arcukon, érezni az összetartozást.

A programsorozat rendkívül színes volt, a fesztivál zárónapján izgatottan készültünk az esti hangversenyre, melyen izraeli, cseh és szlovák fellépők is szerepeltek. A nemzetközi kortárs egyházi zene remekműveiből álló repertoárunkat a Santa Maria Assunta-bazilikában adtuk elő dr. Makkai Gyöngyvér zongorakíséretével, és mi tagadás, utána jól esett a gratulációkat hallgatni.

Esténként több koncertet meghallgattunk. Számomra nagyon meglepő volt, hogy a törökországi kórusában milyen sok a kisiskolás, az izraeliek fúvószenekara pedig jórészt idős, de nagyon lelkes emberekből állt. A valenciai fiatalok képzett hangjukkal, mozgásos előadásukkal nagy tetszést arattak. A máltaiak női karában két férfi is énekelt, igényes repertoárjuk, különleges nyelvükön lágyan zengő hangjuk emlékezetes marad. A csehek kamarazenekara ismert és kedvelt barokk, illetve Bartók-művet választott, teljesen egygyé váltunk zenéjükkel, a miénkhez hasonló dinamikus, fiatal karmesterük, Dominik Pernica lenyűgözött, valamikor talán a legnevesebb zenekarokat fogja vezényelni.

Ottlétünk alatt alkalmunk volt meglátogatni a fürdővárost, amelynek hajdan gyakori vendége volt Verdi, Mascagni, Leoncavallo, Puccini. Szép épületei között sok a fürdő, a kisebb-nagyobb szálloda, parkjaiban jellegzetes mediterrán növényzet van, pálmák, mandulafenyők magasodnak, a kabócák ciripelésének nincs vége-hossza, már a tájhoz tartozik. Nem csupán a parkokban, udvarokon, kertekben van sokféle színes, illatos növény, minden kis keskeny közben, utcáskában, sőt lépcsőn, ajtó előtt virágokba botlik az ember, a régi kőfalak egyhangúságát jó ízléssel ellensúlyozzák az olaszok.

Az óvárosba gyalog, kocsival és siklóval lehet felmenni, mi az utóbbit választottuk. A délutáni melegben mindenki sziesztázik, az utcák, terek kihaltak, de este megindul az élet, benépesülnek a kocsmák, a vendéglők fényfűzérrel kivilágított teraszai, az emberek jókedvűen beszélgetnek, innen-onnan zenszó hallatszik. Luccába, Pisába is ellátogattunk, Livornónál megmártóztunk a Tirrén-tengerben, vize szép világoszöld és nagyon sós.

Alkalmunk adódott új ízeket, íz kombinációkat kipróbálni. Sosem gondoltam volna, hogy egy szelet sonka és sajt görögdiannyével nagyszerű reggeli lehet! Még kenyér sem kell hozzá.

Említést tennék a szállodai házigazdánkról. Idős kora ellenére már korán reggel talpon volt, este pedig az asztalok között sétálva azt nézte, kinek a tányérjára tehetne még egy adag pastát. Első nap, a salátát és a bazsalikom, paradicsomos szószos tésztát elfogyasztva azt hittük, hogy ennyi a vacsora. Kiderült, még van egy második, sőt harmadik fogás is: tiramisú, máskor fagyalt! Sok vendéglő-, szállodatulajdonos mehetne Franco bácsihoz megtanulni, milyen is az igazi szíves vendéglátás.

Az út hosszú volt, de már a múlté. Hazatérve az első héten szinte megkérdeztem dalostársaimat: nem hiányzik a (már a napirendhez tartozó) gyakorlás, próbafelvételek hallgatása, netán egy kis olasznyelvelcke? Vajon milyen lesz a következő repertoárunk, amivel a következő fellépésre készülünk?

A természet kalendáriuma (DXXV.)

Kiss Székely Zoltán

Augusztusi csillaglesre hívogatlak ezen a héten, kedves Olvasóm.

*Csillagok pázsitján legelész az éjjel,
a Tejút tejében megcsillan egy csillag.
Liszt-zenére leng az égi szénaillat,
s hullócsillag nyoma fröccsen szerte széjjel.*

*Csak az égre figyelek, maradok vesztég.
Rossz a csillagállás, a bársony ég sátrán
holdfény-lova hátán érkezik a sáman.
Jobb kezében kardot hoz, balban keresztet.*

*Mérhetetlen sötétség, rég nem idegen.
Nem ellenségem többé, nem is barátom.
Távcsövem van hozzá s mérhető tudásom.
Játszik vélem Isten ismerős idegen.*

*Úgy érsz valamit, kiismerhetetlenül,
te csillag, ha túlélte téged önnön fényed
s már csak emlék lesz nekem örök törvényed:
mire fényed ideér, lázad rég kihűl.*

Az év legnagyobb hullócsillagzárója a héten éri el a maximumát, várhatóan augusztus 13-án hajnalban lehet részünk a legszebb látványban, bár idén némileg gyengíteni fogja a láthatóságot a telihold. Így is varázslatos élményre lehet számítani. A meteorrajt a 109P/Swift-Tuttle üstökös hozza létre. A Föld minden évben találkozik az égítést törmelékcsávjával, ilyenkor a légkörbe belépő apró darabkák elégésük során hoznak létre látványos fényjelenségeket. A meteorrajt a Perzeusz csillagkép felől érkezik. A sikeres megfigyeléshez érdemes elvonulni a fényszennyezéstől, és türelmesen várni, hiszen az emberi szemnek 20 percbe is beletelhet, hogy alkalmazkodjon a sötétséghez. Augusztus első két hetében más égi jelenségeket is megfigyelhetünk: az óriásbolygók mellett szemet gyönyörködtető mélyégobjektumok színesítik az éjszakai égboltot.

Most pedig szálljunk az égről alá a vízre!

1948. augusztus 18-án Belgrádban Bulgária, Csehszlovákia, Jugoszlávia, Magyarország, Románia, a Szovjetunió képviselői aláírták az új Duna-egyezményt, megalapítva a Duna Bizottságot. (Az első Duna Bizottság 1856. március 30-án alakult meg, a krími háborút lezáró párizsi békeszerződés megkötése során. Ez a békeszerződés kimondta a Dunán való szabad hajózás elvét.) Az egyezmény szerint a kabotázs (a külföldiek fuvarozó te-

vékenysége) forgalmat minden ország magának tarthatja fenn. Minden ország köteles a területéhez tartozó folyószakaszt karbantartani, s vám- és egészségügyi ellenőrzési és folyamrendészeti feladatokat ellátni. Ausztria 1960 óta tagja a szervezetnek, amelynek székhelye 1953 óta Budapest. 1994-ben Szófiában aláírták a Duna védelméről és fenntartható használatáról szóló egyezményt. 1998-ban csatlakozott Németország és a Szovjetunió helyett Oroszország, Ukrajna és Moldova, Jugoszlávia helyett Szerbia és Horvátország, Csehszlovákia helyett Szlovákia lett még tagja a bizottságnak. De a bizottsághoz nem part menti államok is csatlakozhatnak mint megfigyelők: Csehország, Hollandia, Franciaország, Törökország, Grúzia, Észak-Macedónia és Montenegró.

Ma? Az ukrajnai háború fókuszba helyezte a Duna-egyezményt is:

„A dunai államok környezetét, gazdaságát és jólétét hosszabb vagy rövidebb távon érő kedvezőtlen hatások előfordulása és fenyegetései miatt, amelyek a Duna-medence vízfolyásai állapotának változásaiból származnak”, a környezetszennyezést is monitorozzák.

Környezetszennyezés, környezet- és természetvédelem, Duna-delta, Kiss J. Botond volt környezetvédelmi államtitkár. Egy 2017-ben, Székely Ferencsel folytatott, a **Háromszék** napilapban (...) **a pelikán jegyében a Duna-deltában** címmel megjelent beszélgetés zárómondatai csengenek vissza:

„... a delta érintettségének földarabolása, a titkon fölhúzott halásztanyák, törvénytelenül besettenkedő remetelakok, turisztikai objektumok, az aggasztó méretű orvhalászat meg a vadkempingezés. Nem a természetes vízháztartás érdekében, hanem turisztikai megfontolásból végzett mederktorások, a lecsapolt, alacsonyan fekvő területek mezőgazdasági területté való átalakítása (...), a védett madártelepek turisztikai objektummá való átalakítása. (...) A politika a gazdasági érdekek emanációja, a törvényhozó politikus pedig az üzletember kreatúrája. Ismét a pusztába kiáltott szó parabolája: a kilátástalanság.

Nos, ebben a helyzetben kell a pelikán jegyéből visszahúzódnom megint a jó öreg oroszlánéba, amely alatt születtem, és örülök, hogy vénségemre nem érem meg szeretett Duna-deltám végnapjait...”

Az Oroszlán jegyében született, nyolcvanegy éves **Kiss János Szabolcs Botond** (Magyardecse, 1941. augusztus 3.) biológust, ornitológust, Duna-delta-kutatót, természet-

Jön a Perszeidák

tudományi szakírót **Cselényi Béla** így köszöntötte a **Káfé Főnix** irodalmi és fotóművészeti lapban, a **Nagybátyám nyolcvanegyedik születésnapjára** címet viselő szonettjében:

*Zöldesbarna madarak, fémesszöld légy,
sás és suhogó, nagy kákabutyokó,
mediterrán csőrű bagoly, huhogó,
és nyikorgó csónak, ahol ügyes légy...*

*Ez a környezeted, nem egy rokokó,
cifra várkastély, mit nehogy tönkre tégy.
Nem a várfokra, barna mocsárba mégy,
az idő lehet derűs vagy borongó.*

*Több Tímea hagyott el fanyalagva,
mert a legtöbb iszap nem kozmetikum.
Noémi kellett neked: bennszülött nő.*

*Vackod magasles, mindened sarokba';
csak ember van, madár, semmi etnikum.
Oda kellett volna neked születni.*

A Dés környéki színmagyar faluban született biológus élettörténete belevegyül a deltátörténelembe. Kolozsváron, a **Babes-Bolyai Tudományegyetemen**, **Gyurkó István** tanítványaként szerzett biológia-földrajz szakos diplomát 1964-ben. Tanári kihelyezést kapott Havadra, majd 1965-ben versenyvizsgát nyert egy kutatóbiológusi állásra a brüllai Erdő- és Vadkutatató Állomás Tulcea városában lévő laboratóriumába. Innen két év

múlva átkerült a Tulceán működő deltamúzeumhoz mint muzeográfus, majd 1974-ben a Duna-delta tröszt erdő- és vadkutatató részlegébe. Ez lett a magja a megalakuló **Duna-delta Nemzeti Kutatási-Fejlesztési Intézet**nek. A Ceausescu-időben közel három évre kényszerkihelyezettségre került Letea szigetére. Röviddel 1989 decembere után visszatért a Tulceai Erdő- és Vadkutatató Állomás Kutatóintézetébe. Tagja lett annak a munkacsoportnak, amelyik kidolgozta a **Duna-delta Bioszféra Rezervátum** létrehozását szabályozó törvénytervezetet. 1990-ben megalapította, szervezte és vezette a Duna-delta Bioszféra Rezervátum Őr- és Ellenőrtestületét.

1997 januárja – 1998 májusa között Románia első Vízügyi, Erdészeti és Környezetvédelmi Minisztériumának államtitkáráként a Környezetügyi Főigazgatóság munkáját koordinálja. A határokon átnyúló, regionális környezetvédelem elhivatottja, az öt országon átívelő, a Duna „zöld folyosója” projekt megálmodója.

1998. május 9-én Bogotában (Kolumbia), Románia államtitkáráként aláírta a **III. Környezetvédelmi Bűnmegelőzési Program Konferencia** (ECP) záródokumentumát, és elérte, hogy a következő ülészak 2000 márciusában Bukarestben kerüljön megszervezésére. De „Mire hazatért, az RMDSZ beleegyezésével másnak ajándékozták az ő székét egy másik minisztérium másik államtitkári széke fejében (...) Hogy ne mondjuk: félredobták, mint a banánhéjat.” (**Zsehránszky István: Szaggatott vallomás, Székelyföld** folyóirat, 1998/8.). A bukaresti konferencia pedig elmaradt.

Mai napig Tulceán él. Hat madárfajt írt le először Romániából, négynek az első országos fészkelését dokumentálta, valamint a hód, nyest és nyuszt deltai megjelenését. A gödények első hazai műholdas követése szintén úttörő jellegű tevékenysége volt.

Tudományos szakdolgozatainak, ismeretterjesztő esszéinek, szakjelentéseinek száma közel 400. Négy könyve közül **A Delta könyve** öt kiadást ért meg, s román és német fordításban is megjelent.

Hadd fejezzem be mai szellemi sétánkat a Háromszék napilapban megjelent interjú néhány mondatával:

„Szeretném hinni: annak (biológusnak) születtem. Édesanyám fejlesztette ki bennem a természetszeretetet. A magyardecsei templom 1765-ös építésű szászékkoránáján – amely alól egy igaz ember, édesapám 46 évig hirdette az Igét – ott a mellét föltépte, faragott pelikán három fiókájával. Gyermekként ez ragadott meg, nem az átvitt, szimbolikus értelme, hanem a madár különössége. Utána olvastam, néztem a kevés dokumentumfilmet, ami élőhelyéről, a Duna-deltáról készült, ke-restem a találokást. Aztán megkaptam a lehetőséget, otthagytam a katedrát meg Erdélyországot, és életem a pelikán jegyében fordult. Olyannyira, hogy a kutatóintézet címerén – ahonnan kiöregedtem – ott van a gödény. A később megszülető Őr- és Ellenőrtestületnek én terveztem a szolgálati jelvényét. Ez egy, a delta fölött átrepülő pelikán.”

Maradok kiváló tisztelettel.

Kelt 2022. augusztus 12-én, csillaghullások idején

Kiss J. Botond a Machu Picchu fölött

Épített örökségünk

Erdély páratlan központja és püspöki palotája

Gyulafehérvár Kolozsvártól kilencvenöt kilométerre délre, a Maros és az Ompoly összefolyásánál emelkedő kétszázharminc méter magas fennsíkron fekszik. Neve onnan ered, hogy a fehér mészkőből épült római kori falmaradványok alapján az itt letelepedő szlávok Belgrádnak – Fehérvárnak – neveztek el. Már a vaskorban földvár állt itt, ahová a rómaiak később castromot építettek. Erdélyt már a magyar államalapítástól kezdve innen kormányozták, mint különálló egységet, és itt székelt az erdélyi vajda. Püspökségét Szent István alapította 1009-ben, ezt követően lett Fehér vármegye székhelye. 1241-ben a tatárok teljesen elpusztították. Virágkorát a Hunyadiak és Bethlen Gábor alatt élte. Székesegyháza 13. századi, egy régebbi templom alapjaira épült. 1657-ben, II. Rákóczi György lengyel hadjárata idején a várost tatár seregek felégették, majd ugyanebben az évben, október 25-én a fejedelem itt mondott le.

Nagy-Bodó Tibor

Királyföld és a stratégiai pozíciók

Gyulafehérvár történelme átfogja szinte teljes egészében a Kárpát-medence keleti felének és Erdélynek a történelmét. A város kialakulását és fejlődését a geográfiai helyzete alapvetően meghatározta, mivel a fő erdélyi út a Maros menti allúviumon, az Ompoly befolyásánál kialakult, öbölszerűen kitáguló árterén, 238-270 méter tengerszint feletti magasságban helyezkedik el.

Földrajzi megtelepedési helyzetében igen fontos szerepet játszott és játszik a Torda-szoros, a Maros menti, egész Erdély szempontjából alapvető kereskedelmi és közlekedési utak, illetve a Küküllők közelsége, a Gyulafehérvártól keletre elhelyezkedő Királyföld felé vezető utak közelsége.

Igy Gyulafehérvár a Magyar Nagyalfölddel, Székelyfölddel, Királyfölddel, Mezőséggel és az ott kialakult nagyobb városokkal, mint Kolozsvárral, Marosvásárhellyel, Nagyszombattal történelme során kiváló földrajzi kapcsolatban lehetett, és pozíciója stratégiai, földrajzi szempontból kiemelkedő volt és maradt napjainkig is.

Dél-Erdély központja

Ez a rendkívüli földrajzi pozíció, az eltérő tájak határán való elhelyezkedés igen fontos kereskedelmi, tájak közötti termékcserék központjává emelte Gyulafehérvár városát, amely egyértelműen Dél-Erdély központja.

Ez a szerepét felerősíti az eltérő földtani adottságú régiók, az Ampoly-Kisampoly fennsík, a Székásmenti-hátság, az Erdélyi-ércheység, a Torockói-hegység közelsége, határhelyzetük Gyulafehérvár térségében, mert különböző bányatermékek és erdei, valamint mezőgazdasági termékek, köztük a Brád – Abrudbánya – Verespatak – Bucsony aranynegyszögéből származó nemesfémek kereskedelmi és feldolgozási központja is itt alakulhatott ki.

A sóút gyűjtőpontja

A térség ásványtani-földtani erőforrásokban Erdély egyik leggazdagabb vidékét képezi, elsősorban arany-, ezüst-, szelén-, ólom-, ón- és higanykészletei révén.

Ugyancsak kiemelkedő jelentőségű a Maros menti sóút, amelynek egyik gyűjtőpontja helyezkedett el Gyulafehérváron.

Ez a korábbi cserekereskedelmen, majd később pénzalapú kereskedelmen alapuló

központi helyzet alkotta a város gazdasági erejét. A gazdasági tér és a kiemelkedő stratégiai helyzet alapján kapott a város történelme során vallásközponti és politikai szerepet is.

A kiemelkedő földrajzi helyzete révén a város környékén már az őskorban is igen jelentős telepek alakultak ki, derült ki az újkőkori Vinča–Tordos-kultúra, a rézkori Čoťofeni-kultúra régészeti hagyatékaiból.

Nehezen értelmezhetők az őskor végének leletei

A bronzkori szintben több kultúra hagyatéka is előkerült, és már az igen korai nemesfémkohászatot és fémfeldolgozást bizonyítják Gyulafehérvár környezetében a Maroshid építése során előkerült késő bronzkori arany karperecek is.

A kora vaskori megtelepedések száma is jelentős. Az őskor végétől található leletek talán a politikai hatásokkal átszőtt tudományos megközelítések miatt nehezen értelmezhetők. Bár a terület a vaskor végén egyértelműen dák fennhatóság alá tartozott, Gyulafehérvár területén nem alakítottak ki erődöt, hanem attól északra több mint húsz kilométerre található egy feltételezett dák erődítmény. Így a dákokat legyőző és meghódító rómaiak, akárcsak más területén Erdélynek, nem a dák települések folytatásában alakították ki városaik, erődítményeiket, hanem attól függetlenül hozták létre.

Gyulafehérvár

Püspöki palota — Bischofs Palais

Petrí F. Vilmos, Gyulafehérvár.

A rómaiak felismerték Gyulafehérvár földrajzi és stratégiai helyzetét

A város Traianus kori története (106–117) igen vázlatos, de egyértelmű, hogy 106 után a terület a Római Birodalom része lett Dacia provincia néven, és az elsődleges feladat, akárcsak a többi tartományban az úthálózat kialakítása, a katonai stratégiai pontok elfoglalása, a berendezkedés és romanizáció megindítása volt.

A rómaiak felismerték Gyulafehérvár földrajzi és stratégiai helyzetét, és a három irányba (akárcsak napjainkban) – Székelyföld, Királyföld és a Mezőség felé vezető utak találkozásánál alakították ki Apulum erődítményét és tették le Gyulafehérvár alapjait; ugyanis Marcus Aurelius császársága idején (161–180) a barbár népek által körbevett és ostromolt Erdélyt (Dacia provinciát)

teljes szállásterületüket az avarok kagánnak és az avaroknak az örök béke fejében.

Az avar kaganátus a Krisztus utáni 6. századtól a 8. század végéig létezett a medence nyugati felében, ám a keleti részen a 9. század kezdetéig, a 815. évi bolgár hódításig fennmaradhatott, de Felvidéken, Kárpátalján, Erdély keleti és északi részén, valamint a Magyar Nagyalföld jelentős részén megérhették a magyar honfoglalást is.

Igy igen problematikus Erdély területén (is) szláv bevándorlásról, expanzióról és szláv névanyag megjelenéséről írni a 6. és 9. század közötti intervallumban, mivel az egész terület avar fennhatóság alatt állt.

A szláv írás kialakítása is bizánci hatásra történt

A legújabb történelmi források és értelmezések alapján maga a korai szláv történetírásra vonatkozó, erősen aktuálpolitikai elképzelések a 19. század során a nemzeti romantika jegyében keletkeztek, és a valóságban a szlávok anyagi kultúrája, a szláv (szklavén) elnevezés Bizánc tudatos politikája nyomán alakulhatott ki.

A szláv írás kialakítása is bizánci hatásra történt, és az első betűit ennek az írásnak a glagolita ábécé betűi között találjuk, amelyről az első adatokat a magyarországi Zalaváron, középkori nevén Mosaburgban (Mocsárvárbán) tárták fel a régészek. Azonban azt is tudni kell, hogy ezt az írásmódot 865–866 között alakította ki Cirill és Metód, amikor a nyugati egyházi források szerint is az első, magyarokkal azonosítható ungi seregek már megjelentek a Kárpát-medencében, és amikor – a régészeti adatok alapján – még éltek avarok a medence egy jelentős részén.

Igy az az elképzelés, hogy a szláv Belgrád elnevezés nyomán alakult volna ki a Fehérvár elnevezés, történelmileg nehezen igazolható.

A Gyulafehérvár elnevezést a település Horka fia Gyula neve után kapja

Valószínűleg az Apulum fehér kőből épült római erődjének romjait is megszálló avar elnevezés után nevezték el Fehérvárnak, amely több helyen és igen különböző formában, de mindig központi helyet megadva jelenik meg a Kárpát-medencében – Nándorfehérvár, Székesfehérvár, Fehérvár.

Gyulafehérvár végső elnevezését a Dunántúlról Erdélybe települt Horka fia Gyula neve után kapta, mivel Gyula vezér szálláshelye lett ez a terület, és a római romokból újraépült várat és szálláshelyet róla nevezték el Gyulafehérvárnak.

1003: István király személyesen vezet sereget Gyulafehérvárra

A várról és jelentős szerepéről már a kora Árpád-korban írásos források vannak, mivel Koppány felnyélt testének négy darabját a magyarok szállásterületének négy legnagyobb várába küldte el a 997-ben Veszprém alatt csatát és országot nyerő István (Vajk) fejedelem. A források szerint Koppány fejét a gyulafehérvári várba küldték. Ebből tudhatjuk, hogy Esztergom, Székesfehérvár és Nándorfehérvár mellett Gyulafehérvár lehetett az egyik legjelentősebb település a 10. században.

A következő írásos forrás 1003-ban keletkezett, amikor István király személyesen vezetett sereget a Gyulafehérváron székelő és a királlyal szemben pártot ütő erdélyi vajda, Gyula ellen.

Harcra nem került sor, mert Gyula vajda megadta magát, és egész családjával királyi tús lett. István királyunk személyes utasítására alakították ki a katolikus püspökségi központot és palotát Gyulafehérvár erődítményében.

Az avarok az egész medencét egyesítik

Az avarok az egész medencét egyesítették, a Kárpát-medence történelme során először 568-ban, amikor is a longobárdok Észak-Itáliába vándoroltak a Dunántúlról, és átadták

* A rendelkezésünkre bocsátott dokumentációért külön köszönet Keresztes Géza műépítész-műemlékvédelmi szakmérnöknek, dr. Sümege Pál tanszékvezető egyetemi tanárnak; továbbá a régi és a mai képekért Demján László műemlékvédő építésznek.

FEHÉR FEKETE

Szerkeszti: Kiss Éva 1010.

Gottfried Wilhelm Leibniz német filozófus véleményét idézzük.

1	KOCKÁZTOTT PÉNZ-ÖSSZEG	VÁKUUM RITKA FÉRFINEV (SZEPT. 1.)	... FERRER (SZÍNÉS)	CSERMELY	LÓ KICSINYE
A					Z
LÁNGOL ZAMAT		AZ ÖT TÓ EGYIKE			
		RÉGI SÚLY-EGYSÉG			
2	C	KORALL-ZÁTONY		KÁTÉ!	
		VASARELYI MŰVÉSZETE		AUTÓVER-SZENYZÓ	
GLÉDA		A NÁTRIUM VEGYJELE	... ROY (W. SCOTT-MŰ)		
		FRANCIA RT.	KÖZÉPEN BEAD!		
HÁZAS-TÁRSAM APJA		ÜDÍTŐ ITAL		SPANYOL AUTÓJEL	
		VÁLTOZÁS IRÁNYA		ALFA ÉS ÓMEGA	
PÉNZHOZAM			... ALDA (SZÍNÉS)		
			CSILLAGKÉP		
... DIAVOLO (AUBER OPERÁJA)		FÁBA VÉS MENJ! (OLASZ)	VILLAMOS TÖLTÉSŰ RÉSZECSCKE		
			LATIN ÉS		
ODA-VISSZA FÉRFINEV		VÉRSZÍNŰ (NÉP)		OLASZ AUTÓJEL	
SZÉKET HASZNÁL		KÉZZEL FOG		MENJETEK (LATIN)	
		OKTAT		IZOMKÖTŐ BOVARYNÉ SZEMÉLY-NEVE	
		RÉGIBB IDŐ			
... SUMAC, PERUI ÉNEKESNŐ		SKÁLA-KEZDET	ET CETERA (RÓV.)		
		SIVATAGI ZÖLD HELY	TOJÁS (NÉMET)		
TEJTERMÉK			NOBILIS		
			TÁMOGAT		
BETEGSÉG ELLENI INJEKCIÓ			LÁM	AZ URÁN VEGYJELE	
			ÁLLÓVIZ	FÓNOK (CIGÁNY)	
PONT A FELE!		NÉMET BETŰ	VÉN		
A KOBALT VEGYJELE		SZÓ-TOLDALÉK	RITKA (NÉMET)		
		MEREVSÉG (LATIN)		POR-SZEMEKI	
		MORZEJEL		NÉMA DÁMA!	
NDK POLITIKAI RENDŐRSÉGE			HALLGAT A SZAVÁRA		
			EGYE!		
L.N.J.	S		AGRÁR-MUNKA EREDMÉNYE		

PÁLYÁZATI REJTVÉNY

AUGUSZTUSI ÉVFORDULÓK (2.)

1	2	3	4	5	6	7	8	9	N
10				C	11				
12	13	14	15	16		17		18	19
20									
21				22				23	
24				25		26		27	
28			29		30		31		
I	32	33			34			35	
36	37		38		39	40		41	H
42		43		44	45	46		47	48
49			50	51	52			53	
I			54	I		55	R		Y

VÍZSZINTES: 1. Bőrgyógyász, egyetemi tanár, szakíró, 150 éve született (Soma). 5. Francia hadvezér és tengernagy, 450 éve ölték meg (Gaspard de). 10. Véna lehet ilyen. 11. ... Savalas (Kojak alakítója). 12. Osztrák herceg, magyar király, 625 éve született. 17. Seprű anyaga. 19. Oersted (röv.). 21. Csalt húznak rá. 22. Behajlított tenyér. 23. Páratlan sűgás! 24. Ennivaló. 25. Francia rt. 26. Azonban. 27. Nitrogén (rég). 28. Riska farkatlan! 29. Régi aprópénz. 31. Ab ovo. 32. Sokáig eláll. 34. Joskar ..., a marik fővárosa. 35. Az argon vegyjele. 36. A szén és a fluor vegyjele. 38. Törvény (francia). 39. Tengeri hal. 42. Kilencszeres világbajnok pingpongozó (Ferenc). 44. Testrészt! 46. Orosz béke. 47. Írta vala. 49. Férfinev (szept. 22.). 51. Orosz férfinev. 53. Érzékel. 54. Főpap, a Hunyadiak diplomatája, 550 éve hunyt el (János). 55. Deák-párti politikus, miniszter, 200 éve született (Pál).

FÜGGŐLEGES: 1. Információegység. 2. Errefele! 3. ...-Cola (USA-beli ital). 4. Verseny hirdetése. 6. Dugi ..., dalmáciai sziget. 7. Albán pénz. 8. Olasz névelő. 9. A Szent Péter esernyője faluja Mikszáth regényében. 13. Francia író (Pierre). 14. Bretagne-i város. 15. ... hárfa (szélhárfa). 16. Reng a szélein! 18. Dűledék. 20. Kuruc tábornagy, 300 éve halt meg (Antal, gróf). 21. Bíró, kúriai elnök, 150 éve született (Tóth Jenő). 22. Harapó. 23. Hiszen (nép.). 25. Elég (latin). 27. ... Alda (színész). 29. Filmesztéta (Lajos). 30. Hamu (angol). 31. Tévesen jegyez. 33. Német Alajos. 34. Kezdőpont. 37. Bútorban lehet. 40. Pont az itteni. 41. Görög előtag; forgás. 43. Fél dressz! 45. Magyar szlovák. 48. Vörös (angol). 49. Újságíró, műfordító, 150 éve született (Lajos). 50. Római 105. 52. Folyadék. 53. Félédes!

L. N. J.

A megjelölt sorokban, oszlopokban szereplő helyes megfejtéseket augusztus 25-ig a Népújság címére (Dózsa György u. 9. szám) beküldők közül két személy egy-egy könyvet nyer. A pályázati szelvényt – a pályázat címével együtt – kérjük kivágni és a borítékra ráragasztani.

A két rejtvény azonos számú meghatározásait keverve közöljük. A megjelölt négyzetekbe kerülő betűket folyamatosan összeolvastva egy Christopher Nolan által rendezett, 2010-es amerikai film címét kapjuk. Könnyítésként egy betűt előre beírtunk.

VÍZSZINTES: 1. Központ – Falatozó, gyorsbűfő. 7. Éter – Igevégződés. 8. Orosz popduó volt – Kenyeret vág. 9. Titulus – Nemzetközi Olimpiai Bizottság, rövidítve. 11. Hajófar – Spanyol, portugál és német gépkocsijelzés. 12. Adódik – Női név. 14. Kettőzve: egyik nagyszülő – Sajtdarab! 15. Létrehoz – Szabó Magda egyik regénye. 18. Tanít – Nemes nedű. 19. Bankbetét után fizetik – Toxin. 22. Betűt vet – Az ezüst vegyjele. 23. Ál alatti zsírpárna – Minden út ide vezet. 25. Átkelőhajó – Állati eredetű táplálék. 27. Néhai amerikai színésznő személyneve (Taylor) – Végtelen vonal! 28. Pozitív töltésű elektróda – Jeles osztályozás. 30. Római hatos – Fába vés. 31. Kurtit – Telefonérme.

FÜGGŐLEGES: 1. Macska – Amaro atya ... (J. M. Eca de Queiros). 2. Hivatali helyiség – Erkölcstan. 3. Múlt idő jele – Kettős betű. 4. Német tanács – Páratlanul tüzzel! 5. Felszólít, előír – Korda György egyik slágere. 6. Utat jelez – Napos ... (Karácsony Benő). 10. Királyi szín – Örlőüzem. 13. Szenegál fővárosa – A dalai láma otthona. 16. Orosz író volt (Nyikolaj Vasziljevics) – Tigriskigyó. 17. Fontos akta – Műkedvelő. 20. Küzdőtér – ... Eszter (Németh L.). 21. Pihen, relaxál – Tengeri rabló. 24. Vörös bolygó – Déli-gyümölcs-féleség. 26. Maga után húz – Jövő része! 29. A szilícium vegyjele – Adat egység hangzó.

Koncz Erzsébet

1	2		3	4	5	6
7			8			
9		10		11		
12			13		14	
	15			16		
17		18		I		
19	20				21	
22			23		24	
25		26		27		
28			29		30	
31						

1	2		3	4	5	6
7			8			
9		10		11		
12			13		14	
	15			16		
17		18				
19	20					21
22			23		24	
25		26		27		
28			29		30	
31						

Az Egy „beteges” közmondás és a Selgunov aforizmája című pályázatok nyertesei:

BANDI ANNA, Szováta, Virág negyed
SUGÓ ALBERT, Marosvásárhely, Abrudului utca

A pályázati rejtvények megfejtése:
AZ ENGEDETLEN BETEG KEGYETLENNÉ TESZI AZ ORVOST;
A SZILÁRD KÖTELESSÉGTUDAT A JELLEM KORONÁJA.

Kérjük a nyerteseket, jelentkezzenek a 0265-268-854-es telefonszámon.

Megfejtések az augusztus 5-i számból:

Ikrek: Csorgókő

Skandi: A tanács csak megtörtént dolgokon nem segít.

KOBÁK KÖNYVESBOLT

Marosvásárhely,
Győzelem tér
18. szám,
www.bookyard.ro

Van esély kerékpársávra?

(Folytatás az 1. oldalról)

A parkolóhelyek újrendezésével lehetőség nyílna biciklisávok kialakítására. A mérési adatokkal ennek szükségességét szeretnék alátámasztani a városi közlekedési bizottságban. Marosvásárhelyen a Poklos-patak két oldalán, a Dózsa György utcában, az egykori Hosszú utca és a November 7. negyed négysávos útjain lehetne kialakítani a kerékpárosközlekedésre szolgáló sávokat. Azonban ez egy kimondottan hosszadalmas folyamat lesz, egyelőre a megvalósíthatósági tanulmányok készülnek, és a kivitelezés minden bizonnyal évekig fog tartani, mondta Heim László.

Jó hír viszont, hogy a kisebb utcákban rövidebb idő alatt és kisebb beruházások árán is meg lehetne valósítani a biciklisávokat a Marosszéki Közösségi Alapítvány szerint. A kis utcák tekintetében minden bizonnyal a közlekedési rendőrség szava lesz a döntő a bizottságon

belül, hiszen az ő szakembereik kell majd engedélyezzék a projektet. A tervek már elkészültek, és a közeljövőben a közlekedési bizottság elé kerülnek.

Heim László beszámolt arról is, hogy van egy konkrét útvonal, ami a kis utcákon keresztül összekötné a Brăila utcát a November 7. negyeddal. Arra a kérdésre, hogy mikor szülehet egy konkrét döntés a megvalósítással kapcsolatban, még nem lehet pontos választ adni. Heim László szerint nehezebb fogja az ügyet, hogy az útvonal érinti a Mărășești teret és más kereszteződéseket is, ahol nem könnyű biztonságosan átvezetni a kerékpárosokat. A kis utcákra vonatkozó terv kapcsán is járható út lenne, ha a bizottságon belül közösen próbálnának megoldásokat és alternatívákat találni – mondta a Marosszéki Közösségi Alapítvány munkatársa, aki úgy vélekedett, hogy már részsikernek tekinthető, ha beszélnek az úgról.

A magyar és román futballbajnoki mérkőzések hétvégi közvetítései

Szuperliga, 5. forduló:

Augusztus 12., péntek

19 óra: Campionii FC Arges Pitești – Universitatea 1948 Craiova

Augusztus 13., szombat:

19 óra: Aradi UTA – Kolozsvári FCU

21.45 óra: Petrolul 52 Ploiești – Bukaresti Rapid 1923

Augusztus 14., vasárnap:

13.30 óra: FC Voluntari – Sepsiszentgyörgyi Sepsi OSK

16 óra: Universitatea 1948 Craiova – CS Mioveni

18.30 óra: Kolozsvári CFR 1907 – Botosáni FC

21.30 óra: Bukaresti FCSB – Chindia Târgoviște

Augusztus 15., hétfő:

19 óra: Konstancai FCV Farul – Nagyszebeni Hermannstadt

A mérkőzéseket a DigiSport 1 csatorna közvetíti.

NBI, 3. forduló:

Augusztus 12., péntek

21 óra: DVSC–Vasas

Augusztus 13., szombat

19 óra: Kecskemét–Mezőkövesd

21.15 óra: Újpest–ZTE

Augusztus 14., vasárnap

19 óra: Kisvárdai–Puskás Akadémia

21 óra: Ferencváros–Mol Fehérvár

21 óra: Budapest Honvéd–Paks

A mérkőzéseket az M4 Sport közvetíti.

45 éve győzte le az AS Armata az AEK Athént a Ligetben

Az idősebb Maros megyei futballrajongók szívesen emlékeznek vissza arra az UEFA-kupa-mérkőzésre, amelyen a Marosvásárhelyi aranycsapatának nevezett, minden idők legkedveltebb együttese, az AS Armata története legsikeresebb időszakában először és utoljára győzött tétmérkőzésen európai kupatalálkozón. A történelmi futballmeccsre 1977. szeptember 14-én került sor a szebb napokat is megélt Ligetben, amikor a görög AEK Athén ellen diadalmaskodott az alakulat a néhai Fanicí 81. percben szerzett találatával. Sajnos az athéni visszavágón 0-3 arányban alulmaradtak Bölöniék, így fennállásuk történetében harmadszor és egyben utoljára búcsúztak az európai kupaporondtól.

Czibalmos Ferenc Attila

Hogyan készülődtött az ASA az AEK elleni, kettős találkozóra?

Mint köztudott, a helyi katonacsapat már 1975-ben bemutatkozhatott az UEFA-kupában (2-2 itthon és 1-4 idegenben, a Drezdai Dynamo ellen), miután az 1974–1975-ös idényben az A osztályban ezüstérmes lett a bukaresti Dinamo mögött, majd az 1975–1976-os A osztályos szezont a harmadik helyen zárták a bajnok Steaua és az öt követő Dinamo mögött, így 1976 őszén újra az UEFA-kupában szerepelhetett (0-1 itthon és 0-3 idegenben a Zágrábi Dinamo ellen).

Az 1976–1977-es bajnokság végén a vásárhelyi katonacsapat negyedik lett a hazai élvonalbeli pontvadászat végén a Steaua, a Dinamo és az Universitatea Craiova mögött, így 1977 őszén újabb kettős UEFA-kupa-találkozóra volt hivatalos.

Erre az összecsapásra a Boné Tibor–Ördög Attila edzőpáros alaposan megfiatalítva kezdte a felkészülést: Nagy Miki egy FC Konstanca elleni hazai találkozón

Fanicí András

Fotó: Facebook

akasztotta szögére a csukát, és Medgyesre vonult vissza levezetni, St. Gligore (Paloma) és Szöllösi László Dicsőszenmártonba, a Chimicăhoz ment „kölcsonb”, Nágel Zoltán kapus pedig 119 A osztályos találkozózt letudva, 7 év után tért vissza szülővárosába, Kolozsvárra. Őket az ifjúsági együttestől feltörekvő fiatalokkal pótolta a vezetőség, így Biró Levente (Laska) kapus, Ilie

AS Armata, 1975

Fotó: Facebook

Costel, Mátéfi István és Mircea Ogorean mezőnyjátékosok kaptak behívót a nagycsapatba, sőt, még egy próbálkozásra visszatért Kanyaró Attila is, és a metalotecnics Gh. Ruját próbaszezonra szerződtette a szakvezetés.

Az athéniak ellen készülődve – akik szinten a negyedikiek voltak az 1976–1977-es görög élvonalbeli pontvadászatban –, az idénynyitás

Kik játszottak az AEK Athén elleni, győztes találkozó?

Az AS Armata–AEK Athén UEFA-kupa-találkozó első felvonására 1977. szeptember 14-én került sor a Ligetben.

Mitko Csukov bolgár játékos vezető sávjelzőkora a következő játékosok léptek pályára: a hazaiak klasszikus hadrendben álltak fel, azaz Sólyom – Onuțan, Unchiaș, Gáll D. – Va-

81. percben szerzett góljával sikerült győzniük a vásárhelyieknek a döntető kráternek is beillő marosvásárhelyi ligeti stadionban.

Sajnos ez a minimális győzelem túl kevésnek bizonyult a továbbjutáshoz, mivel az Égei-tenger partja közelében sorra került visszavágón Papaioanou 20., Viera 35. és Moussuris 44. percben szerzett góljának köszönhetően a görögök jutottak tovább.

A visszavágón a Sólyom – Onuțan, Unchiaș, Ispir, Körtési – Hajnal, Bölöni, Gáll D. – Fazakas (67. p. Márton Levente), Fanicí és Both II. felállítást használta Boné mester.

Ez a győzelem volt mindmáig a Maros megyei labdarúgás első, egyben legsodálatosabb diadala az európai kupaporondon.

Mikor volt a vásárhelyi futball második európai kupagyőzelme?

A második marosvásárhelyi európai kupagyőzelemre az AEK elleni kettős mérkőzés után 38 évre, azaz 2015. augusztus 6-án került sor, amikor a korábbi ASA 2-1 arányban győzött a francia AS Saint Etienne otthonában, miután egy héttel korábban Marosvásárhelyen, a Sziget utcai stadionban a franciák diadalmaskodtak 3-0 arányban. Így a marosvásárhelyi együttes búcsút intett az Európa-ligának.

Azon a találkozón így festett a Vasile Miriuta által edzett ASA felállítása a Saint-Etienne otthonában: Stancioiu – Golanski, Ivan Gonzales, Balici, Velayos – Hanca (61. p. Jazvici), G. Muresan, Gorobsov, Luis Pedro (72. p. Ramiro Costa) – Axente, Jurado (46. p. Brandan).

Gólszerzők: Luis Pedro 39. és Ivan Gonzales 62. (ASA), illetve Ivan Gonzales 72. – öngól (Saint-Etienne).

Igaz, ez a csapat egy más alakulat volt, ami egy más lapra tartozik...

ASA 1975, karikatúra

Fotó: Facebook

előtt, a Ligetbe a Veréb-Szántó, Salamon, Kutasi, Oláh (66. perc Petrovics) – Teodoru, Borostyán, Tomes (66. perc Szalai), Görgei és Fekete összetételű diósgyőri VTK rándult le, melyet 2-1 arányban győztek le a vásárhelyiek (gólszerzők: V. Páslaru és Fanicí, illetve Borostyán).

Az A osztályban az ASA – az AEK elleni hazai meccs – 0-0-s döntetlent ért el a Ploiești-i Petrolul ellen idegenben, 2-4 arányban maradt alul az FC Argeș otthonában, itthon pedig 4-1-re iskolázták le Hajnalék az FC Bihart meg a Resicai FCM-t, és 4-0-ra legyőzték szintén hazai pályán a Bákói SC-t.

rodi (60. p. Both II), Páslaru, Bölöni – Fazakas (74. p. Kanyaró A.), Fanicí és Hajnal, míg a görögök csapata a Steriudas – Inzoglu (48. p. Tsamis), Nicolau, Ravusis, Damianidis – Viera, Nicoludis, Theodoridis – Ardizoglu, Moussuris és Mavros felállásban futballozott.

A hazai együttes több, azon találkozón szerepelt egykori játékos szerint a 12500 férőhelyes ligeti stadionban mintegy húszezren voltak jelen, sőt a stadion szomszédságában lévő fákra is több tízen kapaszkodtak fel, hogy részesei legyenek a történelmi mérkőzésnek, hazai győzelemnek. Az ASA egykori klasszisának, Fanicí Andrásnak a

Nagy Miki visszavonulása – AS Armata – FC Konstanca 3-1 (2-1)

Felső sor, balról jobbra: Páslaru, Unchiaș, Sólyom, Ispir, Bölöni, Fazakas, Varodi
Alsó sor: Onuțan, Nagy Miki, Gáll, Fanicí

Már forgatják a Tündérbert című magyar thrillersorozatot

Elkezdődött a Tündérbert című magyar történelmi-politikai thriller forgatása. A nyolcrészes, epizódonként 48–52 perces sorozat Móríc Zsigmond háromkötetes Erdély-trilógiájának első, Tündérbert című kötete alapján készül. A sorozat a Megafilm és az MTVA koprodukciója a Nemzeti Filmintézet támogatásával. A televíziós premier 2023 szeptemberében várható, a sorozatot a közmédia nézői láthatják először.

Pontosan száz esztendő telt el az 1922-ben kiadott Tündérbert és a 2022 nyarán, július 25-én elindult forgatás között.

A Megafilm Móríc Zsigmond regénye nyomán készülő sorozatában a 17. századi Erdély izgalmas politikai és színes társadalmi világa elevenedik meg, szerelemmel, intrikákkal, súlyos döntésekkel és csavaros fordulatokkal átszöve, a korszak két meghatározó férfiújának, Báthory Gábornak és Bethlen Gábornak a történetén keresztül. Utóbbi szerepében *Bokor Barnát* láthatják a nézők, aki a hirado.hu-nak a forgatások kapcsán elárulta, nagyon jó az összhang a stáb és a színészek között, és érzi, hogy ez egy fantasztikus közös munka lesz.

„Örülök, hogy olyan magyarországi, országosan ismert színészekkel forgathatók, akiket eddig csak a filmvászonon láttam, és olyan erdélyi kollégákkal is együtt dolgozhatok, akikkel mindig is szerettem volna, de még nem volt szerencsénk egymáshoz” – mondta a színész. „Az első forgatási napok után a megérzésem azt súgja, hogy a Tündérbert egy nagyon szép, játékfilm-

igényességgel készülő sorozat lesz” – tette hozzá Bokor Barna, aki azt is elárulta, hogy kronológiailag visszafelé haladva alakul a történet.

„Dél előtt például még az egyik szereplő ravatalánál álltunk, délután

már a Bethlen családhoz jön vendégségbe. Úgy is mondhatnám, hogy forgatás alatt gyakori a csoportos feltámadás. Ráadásul egy nap leforgása alatt.”

A színész szerint a rendező és az

operatőr által teremtett környezet és hangulat kiváló, nagyon sok stábtaggal a korábbi munkákban már találkozott, ezért családias a forgatások hangulata. Ami pedig a szerepet illeti, karaktere sem áll tőle messze. „Kutatásaim alapján a történetírás végtelenül fogalmaz Bethlen személyiségét illetően, mégis úgy érzem, alkatában és küldetésében a magyarság egysége fejeződik ki.”

A sorozatot sokan már most a Kárvavárhoz vagy épp a Trónok harcához hasonlítják, azonban Bokor Barna szerint a Tündérbert hamar meg fogja találni a saját útját. Az erdélyi színművész szerint a nézők gyönyörű képi világra, grandiózus díszletekre, vagány jelmezekre és jól működő, harmonikus szereposztásra számíthatnak.

Helmeccy Dorotya producortól megtudtuk, hogy majdnem négy éve dolgozik a sorozat tervén, ezért nagyon örült, amikor elnyerték a Nemzeti Filmintézet támogatását és az MTVA is csatlakozott koprodukciós partnerként.

„Erdély történetének és történelmének filmes feldolgozása arról is szól, hogy a magyar nemzet egysége független a határoktól és örökké büszkeségünk lesz” – mondta a producer. „Hit és elengedhetetlen fontosságú teendő. Erdélyi születésű filmesként azt ígérem a nézőknek, hogy olyan történetet kapnak, amit meg kell hogy ismerjünk, és olyan kivitelezésben, ami egy karakterközpontú, egészen elemelten mesés világban játszódó, korabeli politikai thriller. A Megafilm profiljához hűen, 2023 legjelentősebb és legnépszerűbb sorozatát szállítjuk a nézőknek.”

A sorozatot az a Madarász Isti rendezi, aki a különös atmoszférájú Hurok című thrillerrel robbant be a köztudatba. „Azonnal megfogott, hogy mennyire különlegesen erős hangulata van ennek a forgatókönyvnek. Egy százéves regénytől talán sokan egy ósdi és poros történetet várnának, de a Tündérbert meglepően komor, drámai és kegyetlenül csavaros. Miközben olvastam, az volt az érzésem, hogy az írók fogták a modern politikai drámasorozatokat sötét és fondorlatos ármánykodásait, és középkori kulisszák közé helyezték. Képzeld el a Kárvavár című sorozat összes gonosz cselszövését és váratlan fordulatát – csak nem a Fehér Ház folyosóin, hanem a fejedelmi palota termeiben, Báthoryval és Bethlenel a középpontban” – vezetett be a film hangulatába a rendező.

A történelmi háttérre is figyeltek az alkotók. Oborni Teréz, a produkció történész szakértője elmondta, hogy a forgatókönyvíró csapattal elmélyült közös munkát végeztek. „Jóleső érzés volt megtapasztalni, hogy az alkotók komoly gondot fordítottak a történelmi háttér, a korabeli anyagi kultúra és a mindennapi élet különféle jelenségei, például az étkezési szokások, a lakáskörülmények vagy akár – érdekességként említem meg – a 17. századi szitokszavak megismerésére. Az egyik legizgalmasabb feladatunk volt a szereplők személyiségére vonatkozó történelmi források összegyűjtése, amelyek kiegészíthették a regényben ábrázolt karakterekről meglévő ismereteinket.”

(hirado.hu)

Fotó: Megafilm, Dombóvári Tamás

Egy éve nyitotta meg kapuit a Székely Határőr Emlékközpont

Tavaly augusztus 14-én ünnepélyesen megnyílt a székely hadtörténetet bemutató kiállítás Szépvízen. Az első munkás év alatt sok emlékekkel, örömmel telítődött a szívünk. Nagy találkozásnak, meghatározó pillanatoknak lehettünk tanúi itt Szépvízen, a Székely Határőr Emlékközpontban.

Fotó: Vajda György

Az intézmény tervezésekor, a kiállítás építéskor célként fogalmaztuk meg, hogy minél többen megismerjék a székely történelmet, ugyanakkor nem titkoltuk, hogy Szépvíz mint turisztikai desztinációt feltesszük Székelyföld turisztikai térképére. Most, egy évvel a megnyitó után, úgy tűnik, jó úton indulunk el. Az elmúlt év adatai ezt támasztják alá: a megnyitó óta 8614 látogatónk volt, amiből diák/egyetemi hallgató: 2429 fő, felnőttkorú látogató: 6185 fő. A kiállítás népszerűsítésére saját reklámfilm forgattunk, rádiós reklámt készítettünk és több óriásplán hirdeti az emlékközpontot Székelyföld-szerte.

Kiemelten sokat jelentett induláskor – azóta is – a sajtó támogató érdeklődése, népszerűsítése. Ezt itt is szeretnénk megköszönni.

Kiállításunkban a napi szintű színvonalas működtetés jelenti a legnagyobb feladatot. Munkatársaink ennek igyekeznek eleget tenni. A látogatók személyes visszajelzése mellett a világhálón is gyűlnek a visszajelzések, amelyek a minőségi munkánkat igazolják. Az interneten eddig 89-en értékelték az itt látottakat. Az értékelések minősítése átlagosan 5 csillag. Az emlékkönyvünk bejegyzései is erről tanúskodnak.

Az intézmény küldetését tekintve a térség kulturális turizmusának is része, így idén márciusban a Székelyföldön tevékenykedő idegenvezetők számára szerveztünk ismertetőt és kerekasztal-beszélgetést, amelyen az emlékközpont és Szépvíz turizmusban helyet kereső szerepét, lehetőségeit térképeztük fel.

Február 18-án újjára indítottuk a múzeumpedagógiai foglalkozásokat Kádár Kincső múzeumpedagógus vezetésével. A foglalkozásokon eddig 785 diák és több tucat kísérő vett részt. Szintén februárban a Női vállalkozók Erdélyben elnevezésű közösség a tábor szervezéséről szóló képzésének gyakorlati részét is az emlékközpontban tartotta.

Április 2-án az 1848-as/49-es forradalomra emlékezve szerveztük meg a huszár bemutatót Szépvízen.

Májusban a Határtalan program keretében több diákcsoport látogatta meg kiállításunkat.

Júniusban a csíksomlyói pünkösdi búcsú alkalmával egy héten át hosszabbított nyitvatartással vártuk a hozzánk érkező látogatókat. Ekkor közel 500-an nézték meg kiállításunkat. Ugyancsak júniusban a Pest megyei értéktár vándorkiállítása is az emlékközpont udvarán volt látható.

A júniusban szervezett Szent László Napok alkalmával az emlékközpont udvara egy sor kulturális esemény helyszíne volt. Vásárt és gyermekfoglalkozásokat szerveztünk itt. Első alkalommal a gyerekek megismerhették a freskókészítés technikáját.

Júliusban a Csíkszeredai Régi Fesztivál Zenés helytörténelmi túra Szent László nyomában elnevezésű programjának egyik társszervezője lehettünk.

Augusztusban az Erdélyi Kárpát Egyesület által Gyimesfelsőlokon szervezett EKE-vándortábor alkalmával több csoport is meglátogatta a kiállításunkat. Azt is mondhatnánk, hogy stafétszerűen adták át a kiállítás híret a táborozók egymásnak, ezért is jött több táborozó a kiállításra.

A következő tanévben is kiemelten figyelünk a diákcsoportok fogadására. A kiállítás múzeumpedagógiai foglalkozása tovább folytatódik és bővül. Ezt mindenképpen a pedagógusok figyelmébe ajánljuk a 2022–23-as tanévben is.

A munkát a következő időszakban is folytatjuk. Ennek része a kiállítás anyagának bővítése, új filmek, filmkiegészítések készítése.

A településen a kiállítás mellett az emlékközpont köré szolgáltatások is kezdtek felsorakozni, amelyek a Szépvíze érkező vendégek többértéű kiszolgálását segítik.

Az elmúlt egy év visszajelzései egyértelműen a minőségi munka folytatására készítetnek/biztatnak.

Augusztus 14-e az emlékközpont életében jelképes születésnap. A születésnapokat a barátokkal közösen érdemes megünnepelni. Mi a látogatókkal ünnepünk, ezért az augusztus 14-én, vasárnap 10–16.30 óra között látogat a kiállításunkra, ingyenesen nézheti meg a tárlatot. A nagyobb, 15 fő fölötti csoportok esetében az előzetes telefonos bejelentkezés, regisztrálás kötelező. Az emlékközpontba a 0761-130-216 telefonszámon lehet bejelentkezni. (közlemény)

Targu Mures
Marosvásárhely

Javítási munkálatok a Művészeti Szakliceumban

Javában zajlanak a munkálatok a Művészeti Szakliceumban, hogy az iskolakezdésre megújuljon a rég elhanyagolt épület. Jelenleg a belső udvar tatarozása zajlik, illetve számos osztálytermet is felújít a Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal. A nyílászárók cseréje mellett okostáblákkal is ellátnak néhány osztálytermet, számos helyiségben a fűtésrendszert is kicserélik. A legutóbbi költségvetéskorrekciónál újabb pénzüsszeget különítettek el az oktatási intézmények által megkezdett projektek befejezésére is, nevezetesen a Művészeti Szakliceum 350.000 lejt kap a korszerűsítési munkálatok elvégzésére.

A Bel- és Külföldi Kapcsolatok Osztálya

NON STOP
állunk rendelkezésedre!

RexoGold
a te zálogházad

Str. Frantz Liszt nr. 11
Telefon: 0265 - 25.11.11
Mobil: 0748 - 25.11.11
www.rexogold.ro

*A képeken látható termékek csak szemléltető jellegűek

Szolgáltatás – Üzleti ajánlat

REDŐNYÖK, SZALAGFÜGGÖNYÖK, ROLETTÁK, GARÁZSKAPUK, ÁTLÁTSZÓPONYVA-BEÉPÍTÉS és egyéb árnyékolástechnikai cikkek, automatizált változatok nagy választékban.
Tel. 0745-379-638. (66289-1)

TERMOPÁN ablakokat, ajtókat gyártunk és szerelünk német REHAU profilokból. Tel. 0745-379-638. (66289-1)

A MAROSVÁSÁRHELYI REFORMÁTUS TEMETŐ teljes körű ellátást biztosít a segítyből (koporsó, szállítás, balzsamozás, temetkezés). Telefon: 0265/215-875, 0365/448-734, 0749-073-534. (66256-1)

MAGÁNCÉG MÉRLEGGÉPES KÖNYVELŐT vagy **ELŐKÖNYVELŐT** alkalmaz. Érdeklődni a következő telefonszámon: 0723-244-200. (sz.-1)

A ROTAQUA ROM KFT. – nagybánya fűrés cég – magyarul is beszélő **FŰRŐ SZAKMUNKÁSOKAT** keres külföldi munkára. Érdeklődni telefonon lehet: 0728-020-146 vagy 00-36-20-972-3839. (sz.)

A DSU MURES KFT. ÜZEMVEZETŐT alkalmaz napelemtörzítő termékeket gyártó részlegére, Marosszentgyörgyre. Követelmény: felsőfokú műszaki végzettség, angol-, román- és magyaryelv-ismeret. A tapasztalat előnyt jelent. Bővebb információ a cég székhelyén vagy a 0265/319-971, 0746-834-223 telefonon kérhető hétfőtől péntekig 8-16 óra között. Az önéletrajzukat beküldhetik augusztus 26-ig a következő e-mail-címre: dsu.mures@nituri.ro (66695)

CÉG 10% kedvezményrel VÁLLAL HÁZTETŐKÉSZÍTÉST, TETŐJAVÍTÁST, CSERÉPFORGATÁST, ÉPÍTÉZÉSI MUNKÁT stb. Tel. 0774-574-527. (16755)

A TIMKO PÉKSÉG alkalmaz 3-as fokozatú **BETEGNYUGDÍJAST.** Érdeklődni a 0756-128-310-es telefonszámon vagy a cég székhelyén, a Bodoni utca 85. szám alatt. (66696-1)

A hirdetési rovatban megjelent közlemények, reklámok tartalmáért a hirdetésfeladó vállalja a felelősséget!

ADÁSVÉTEL

ELADÓ 20 ár beltelek Agárdon. Tel. 0752-708-718. (16528-1)

VESZEK régi képeket, képkereteket, antik bútorokat, porcelántárgyakat stb. Tel. 0731-309-733. (16405-1)

ELADÓK antik bútorok 1874-ből, barokk szekrény, komód, falvitrin. Tel. 0744-112-600. (16743-1)

ELADÓ szobabicikli. Tel. 0770-171-824. (16769)

ELADÓ új, nem használt sírhely a katolikus temetőben. 7000 lej. Tel. 0775-604-952. (sz.-1)

ELADÓ nagy Mária-kép széles rámmal, 250 lej. Tel. 0752-842-072. (16813-1)

LAKÁS

ELADÓ 2 szobás, nagy előszobás tömbházlakás Marosvásárhelyen, a Kövesdombon. Tel. 0755-682-791. (-1)

KIADÓ egy szoba tömbházlakásban egy személy számára, azonnal beköltözhető. 500 lej/hónap + garancia. Tel. 0771-677-830. (16793-1)

ELADÓ 3 szobás, 3/4. emeleti, 45,83 m²-es, II. osztályú, bútorozatlan tömbházlakás termopán ablakkal, saját hőközponttal a Liviu Rebreanu utcában (a nagyalomás környéke). Tel. 0758-502-665. (16751-1)

KIADÓ szoba egy lánynak az orvosi egyetem közelében. Tel. 0740-160-904. (16683)

KIADÓ másfél szobás, bútorozatlan garzonlakás hosszú távra a Kárpátok sétányon. Tel. 0749-425-152. (16675)

ELADÓ első osztályú, kétszobás tömbházlakás a Meggyesfalvi negyedben. Tel. 0770-320-208. (16715-1)

KIADÓ háromszobás tömbházlakás a Tudorban. Tel. 0745-515-028. (16733-1)

ELADÓ Szentgericén 64 ár terület családi házzal, melléképületekkel. Három szoba, kamra, fürdő (félíg felszerelve), bevezetve a víz, gáz, villany, tele gyümölcsfával, aszfalt a kapuig. Ára: 42.000 euró. Tel. 0774-680-750. (16730-1)

ELADÓ egyszobás földszinti tömbházlakás, összesen 50 m², a Dózsa György utca 189/B szám alatt. Tel. 0773-381-254, 8-20 óra között. (16662)

ELADÓ csendes helyen kétszintes családi ház, udvar, garázs. Azonnal beköltözhető. Tel. 0744-112-600. (16743-1)

ELADÓ 2 szoba, konyha, fürdőszoba + szoba-konyha, kamra + garázs, műhely, raktárból álló családi ház. Megtekinthető a Berzei utca 1. szám alatt kedden, csütörtökön 18-20 óra között, szombaton 10-12 óra között. (16771)

ELADÓ vagy kiadó egy 2 szobás, szigetelt tömbházlakás a November 7. negyedben, a II. emeleten, bebutorozva és felszerelve. Tel. 0741-086-345. (16785)

KIADÓ magánlakás egyedül az udvaron, központi fűtéssel – egy szoba, konyha, kamra, fürdő –, közel az orvosi egyetemhez. Tel. 0741-143-391. (16790-1)

GARZONLAKÁS kiadó. Tel. 0744-694-380. (16810-1)

TÁRSKERESÉS

EGYEDÜLÁLLÓ, kellemes megjelenésű, 64 éves, nem dohányzó, alkoholt nem fogyasztó, lakással rendelkező férfi hozzátartozó, kötelezettség nélküli élettársat keres. Leveleket várok a szerkesztőségbe „Toto” jellegre. (16619-1)

MINDENFÉLE

KERESEK kiadó garázst, raktárhelyiséget (60, 70 m²-ig), esetleg a város szélén vagy közeli faluban üres ház vagy csűr is szóba jöhet. Minimum 6 hónaptól két évig. Tel. 0743-790-950. (16776)

CÉG 10% kedvezményrel vállal építkezési munkát, háztetőjavítást, cserépforgatást, tetőcserét, kültéri-beltéri munkát, kerítéskészítést stb. Tel. 0774-997-597. (16755)

FA KIVÁGÁSÁT és kerttakarítást vállalok. Tel. 0770-621-920. (16755)

HEGESZTŐGÉPEK javítása. Tel. 0740-708-157. (15723-1)

VILLANYSZERELÉS: épületi, gépészeti, monofázisú, háromfázisú. Tel. 0740-708-157. (15723-1)

KÉSZÍTÜNK külső redőnyöket, szalagfüggönyöket, szunyoghálót. Tel. 0744-121-714. (16517-1)

VÁLLALUNK tetőjavítást, tetőkészítést mindenféle anyagból, bádogosmunkát, -javítást, bármilyen építkezési munkát és sürgős javítást, meszelést. Készítünk kerítést, kaput vasból és javítunk vaskaput. Nyugdíjasoknak 18% kedvezmény. Tel. 0759-638-257, Miklós. (16609-1)

VÁLLALUNK tetőjavítást bármilyen anyagból (cserepes lemezből is), járólaplerakást, külső szigetelést (saját anyagból is), kőművesmunkát, kerítéskészítést. Nyugdíjasoknak 18% kedvezmény. Tel. 0753-967-492, 0751-622-195, István. (16570-1)

VÁLLALUNK tetőkészítést lemezből, cserépből; ácsmunkát, terasz készítést, garázsfelújítást, külső-belső szigetelést, meszelést, bármilyen kisebb javítást és mindenféle más munkát. Tel. 0747-508-707, Misi. (16703-1)

VÁLLALOK bármilyen ácsmunkát, lambériapucolást és lambériafestést, bármilyen kerítésfestést, kerítésjavítást, külső-belső szigetelést, erkélyjavítást, erkélyfestést, járólaplerakást, víkendházkészítést. Nyugdíjasoknak 20% kedvezmény. Tel. 0746-779-858. (16704-1)

MOSÓGÉPET és hűtőszekrényt javítok. Tel. 0755-825-502. (16736-1)

KŐMŰVESMUNKÁT, festést vállalok. Tel. 0750-124-248. (16756)

VÁLLALUNK bármilyen építkezési munkát, szigetelést, meszelést, tetőjavítást, bádogosmunkát, kapuk, kerítések hegesztését, bármilyen kis javítást. Adunk anyagot akármilyen munkához. Vállalunk sürgős munkálatokat is. Tel. 0767-763-947, András. (16780)

ÖRÖKBE FOGADOK két szimpatikus macskakölyköt, egy törpe növésű fajkutyakölyköt. Ha kell, megfizetem. Tel. 0741-047-489, 0759-468-705. (16799-1)

TÉVÉT és háztartási gépeket javítok. Házhoz megyek. Tel. 0740-527-205. (16806)

56 ÉVES nő munkát vállal: beteggondozást, takarítást. Tel. 0770-663-571. (16811)

MEGEMLÉKEZÉS

Szomorú szívvel és el nem múló szeretettel emlékezünk augusztus 14-én a székelybósi születésű **NAGY ÁRPÁDRA** halálának 22. évfordulóján. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes! Emlékét örzi felesége, Józsefa, nevelt fia, három unokája és családjuk, két dédunokája, valamint testvérei és azok családjai. (16772)

Mély fájdalommal emlékezünk augusztus 14-én a szeretett férjre, a mezőmadarasi születésű **NAGY MÁRTON** marosvásárhelyi lakosra, a színház és filharmonia egykori dolgozójára halálának 6. évfordulóján. Emlékét örökre szívünkbe zárjuk. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes! Bánatos felesége, Sára, valamint Lajos és családjai. (16777)

Fájó szívvel és kegyelettel emlékezünk augusztus 12-én **LÓRINCZI ANNÁRA** halálának második évfordulóján. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes! Fia, Albi, unokái: Márta és Tünde családjukkal. (16766)

Fájdalommal és szeretettel tudatom mindazokkal, akik ismerték és szerették, hogy a csernátóni születésű **KORCH PÁLNÉ** született **DEZSŐ ILONÁNAK** augusztus 14-én lesz halála másfél, temetése egyéves évfordulója. Férje, Pali. (16783)

„Csak az idő múlik, feledni nem lehet, szívünkben örök a fájdalom és a szeretet.”

Mély fájdalom költözött már öt éve a szívünkbe, nem múlik el soha, itt marad örökre. Elvitted a derűt, a fényt, a meleget, csak egy sugarat hagytál: az emlékedet. Az évek telnek, az idő halad, de szereteted és jószágod örökre velünk marad.

Ott pihensz, ahol már nem fáj semmi, nyugalmadat nem zavarja senki.

Szomorú szívvel emlékezünk a marosvásárhelyi id. **MAROSI JÓZSEFRE** halálának 5. évfordulóján. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes! Nyugodj békében, drága Papa! Gyászoló szerettei. (16798)

Telhetnek hónapok, évek, szívből szerettünk és nem felejtünk el téged soha.

Fájó szívvel emlékezünk a drága édesanyjára, nagymamára, dédmamára, **GLIGOR MAGDÁRA** halálának 15. évfordulóján. Nyugodjál csendesen! Leányod és a család. (16809-1)

ELHALÁLOZÁS

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy a drága jó édesapa, após, nagypapa, dédnagypapa, rokon, barát és jó szomszéd,

özv. kaáli **NAGY JÓZSEF** az Elektromaros volt alkalmazottja életének 91. évében, 2022. augusztus 7-én csendesen megpihent. Mindazok, akik szerették, gondoljanak rá kegyelettel. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes!

A gyászoló család. (-1)

Drága

ÁGIKÁNK, mindig szeretettel emlékezünk Rád, adjon a Jóisten békés nyugalmat és hited szerinti feltámadást egykoron.

Márta, Zsuzsi, István és a gyerekek. (16812-1)

RÉSZVÉTNYLIVÁNTÁS

Mély fájdalommal búcsúzunk dr. **PÉTERFFY ÁRPÁD** szívsebész professzortól, az igaz orvostól és nagyszerű baráttól. Ószinte együttérzésünk a gyászoló családnak. A Csiszár és Vitályos család. (16804)

Szomorúan emlékezünk dr. **PÉTERFFY ÁRPÁD** szívsebész egyetemi tanárra. Barátunk és kollégánk volt, példáját követve igyekeztünk nyomdokaiban járni. Hatalmas tudása, emberszeretete volt, és sok-sok sikeres gyógyító tevékenységét nem feledjük. Kiterjedt családját, gyermekeit, unokáit együttérzésünkről tudatjuk nagy gyászukban. Csekme Márta és családjai. (16812-1)

ÉVFORDULÓS ESEMÉNY

AZOMURES® An AMEROPFA Company **60** *ani de poveste*

HORIA BRENCIU & HB Orchestra

ADDA

SMOOTHIE & THE URBANS
GENTIANA & BAND

MAROS Művészegyüttes
Az Azomures ȘIREAGUL
együttes rendkívüli találkozója

Arcfestés, lufimodellezés, tánc, versenyek, minifoci, tollaslabda, társasjátékok, gyermekműhelyek, bűvészbemutató és sok más tevékenység.

AUGUSZTUS 21, VASÁRNAP, 10:00 ÓRÁTÓL
SZÍNHELY: MAROSVÁSÁRHELYI VÁR

A BELÉPÉS INGYENES

Az Azomures alkalmazottai, volt alkalmazottai, munkatársai és az egész közösség számára szervezett esemény.

MATE
MAGYAR AGRÁR- ÉS
ÉLETTUDOMÁNYI EGYESÜLET

**VIDÉKFEJLESZTÉSI AGRÁRMÉRNÖKI
MESTERI SZAK CSÍKSZEREDÁBAN**
Helyek száma: 40 ingyenes hely

**VADGAZDAMÉRNÖKI
MESTERI SZAK CSÍKSZEREDÁBAN**
Helyek száma: 25 ingyenes hely

A képzés ideje: 4 félév
A képzés formája: levelező, félévente 5 hét-
végére tömbösítve
Jelentkezési határidő: 2022. augusztus 19.

Szakmai partnerintézmény:
Pro Agricultura Hargitae Universitas Alapítvány

További információk: www.pahru.ro
Részletes tájékoztatás: Szabó Varga Katalin
felveteli2022@pahru.ro
0742-313410

Adásterkeztőt keres az Erdély TV

**ETV ERDÉLYI MAGYAR
TELEVÍZIÓ**

MOZAIK 00:25:22:20
KULTÚRCSEPP 00:25:22:20 / 00:25:22:20
MEGJÖTTEM ... 00:22:20:20
HÍRADÓ 00:23:00:00

**ADÁSSZERKEZTŐT
KERES AZ ERDÉLY TV**

allas@erdely.tv

Ha a pontosság az egyik fő erényed, rendszerszerető egyéniség vagy, és rugalmasan, higgadtan kezeled a stresszhelyzeteket, miközben van némi műszaki érzéked is – az Erdély TV adásterkeztője lehetsz!

Fő feladataid: a televíziós adásmenet, archívum és YouTube-csatorna kezelése, illetve szövegszerkesztés.

Jelentkezz az allas@erdely.tv e-mail-címen 2022. augusztus 12-ig, hogy az Erdély TV fiatal, dinamikus csapatának tagja lehess!

therezia®
Mezőpaniti tejtermékek...

**Újdonságok a
Kobak könyvesboltokban:**

**LizzieStreit
Természetes
gyulladás-
csökkentők**

**Maja Lunde
A Nap őrzője**

Marosvásárhely, Győzelem tér 18.szám
Szászrégen, Mihai Viteazu út 15.szám

Spălătorie și detailing auto

Beltrand

autómosó és -kozmetika

– külső-belső tisztítás
– kárpittisztítás, polírozás, viaszozás

Marosvásárhely
Predeal u. 97 sz.

Telefon: 0265/223-902
0740-393-060

rádió
Fast
Slágerek
és új zenék

Marosvásárhelyi 96 FM
Rádió 106,8 FM
Románia 1323 AM

www.marosvasarhelyiradio.ro

Marosvásárhelyi 96 FM
Rádió 106,8 FM
Románia 1323 AM

www.marosvasarhelyiradio.ro